

INFORME 2/2018

FUNDACIÓ DEL
GRAN TEATRE
DEL LICEU
EXERCICI
FINALITZAT
EL 31 D'AGOST
DEL 2015

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 2/2018

FUNDACIÓ DEL GRAN TEATRE DEL LICEU EXERCICI FINALITZAT EL 31 D'AGOST DEL 2015

Edició: març de 2018

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

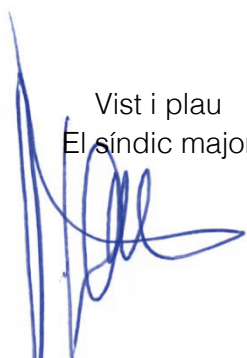
Que a Barcelona, el dia 13 de febrer del 2018, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Jordi Pons i Novell, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 2/2018, relatiu a la Fundació del Gran Teatre del Liceu, exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 28 de febrer de 2018

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	8
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INFORME	9
1.1.1. Objecte i abast.....	9
1.1.2. Metodologia	9
1.2. ENS FISCALITZAT	9
1.2.1. Antecedents	9
1.2.2. Activitats i organització	10
1.2.3. Treballs de control.....	17
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	17
2.1. RETIMENT DE COMPTES.....	17
2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS.....	19
2.2.1. Ingressos per les activitats	19
2.2.2. Altres ingressos de les activitats	23
2.2.3. Ajuts concedits.....	24
2.2.4. Despeses de personal	25
2.2.5. Altres despeses d'exploració	30
2.2.6. Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat	36
2.2.7. Altres resultats.....	37
2.2.8. Despeses financeres.....	37
3. CONCLUSIONS	38
3.1. OBSERVACIONS.....	38
3.2. RECOMANACIONS	42
4. ANNEX: ALTRES ESTATS COMPTABLES	42
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	47
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	47
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	82

ABREVIACIONS

M€	Milions d'euros
PEV	Pla Estratègic i de Viabilitat 2014-2017

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització de la Fundació del Gran Teatre del Liceu (d'ara endavant la Fundació), corresponent a l'exercici anual finalitzat el 31 d'agost del 2015.

El treball d'aquesta fiscalització limitada ha inclòs la fiscalització del Compte de pèrdues i guanys i de la gestió de l'activitat.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió de les activitats de l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

Els aspectes següents han suposat limitacions a l'abast del treball de fiscalització: manca de conciliació entre els llistats de seguiment d'aportacions i d'espais llogats i la comptabilitat (vegeu els apartats 2.2.1 i 2.2.2), manca de detall de remuneracions pendents de pagament al personal (vegeu l'apartat 2.2.4), manca de detall de les factures pendents de rebre a 31 d'agost del 2015 (vegeu l'apartat 2.2.5), manca de documentació i justificació de traspassos d'efectiu al Consorci del Gran Teatre del Liceu (vegeu l'apartat 2.2.5) i manca d'informació sobre produccions donades de baixa (vegeu l'apartat 2.2.6).

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

El 31 d'agost del 2015 el Gran Teatre del Liceu (d'ara endavant el Teatre) estava organitzat en dues entitats: el Consorci del Gran Teatre del Liceu (d'ara endavant el Consorci), que

era el propietari de l'edifici i que tenia l'obligació de fer-se càrrec de la gestió, el manteniment i l'explotació de la infraestructura, i la Fundació, que es configurava com a institució d'administració i gestió de les activitats del Teatre.

El Consorci va ser constituït el 1980 per la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la Societat del Gran Teatre del Liceu.¹ El 1985 va entrar a formar-ne part la Diputació de Barcelona i el 1986 l'Administració de l'Estat.

La Fundació es va constituir amb posterioritat a l'incendi del Teatre, del 31 de gener del 1994. L'any 1997 la Societat del Gran Teatre del Liceu va cedir la propietat del Teatre al Consorci, que va quedar integrat exclusivament per les administracions públiques.

La Fundació es va constituir el 5 de setembre de 1994 per temps indefinit per a la gestió del Teatre amb plena capacitat jurídica per al compliment dels seus objectius. És una entitat sense finalitat de lucre inscrita en el Registre de Fundacions del Protectorat de la Generalitat de Catalunya.

El 12 de març del 2013 el Patronat de la Fundació va aprovar la modificació dels seus Estatuts per adaptar-ne la redacció a les lleis 4/2008, del 24 d'abril, i 7/2012, del 15 de juny, reguladores del llibre III del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

1.2.2. Activitats i organització

El 22 de juliol de 1997 la Junta General de la Societat del Gran Teatre del Liceu va acordar cedir al Consorci la propietat del solar i de l'edifici del Teatre, cessió que restava condicionada al compliment de determinats aspectes per part del Consorci com eren, entre d'altres, la reconstrucció del Teatre i l'organització de representacions musicals, especialment òpera, ballet i concerts, mantenint-ne la freqüència, el nombre i la qualitat igual que abans de l'incendi. També va acordar que l'explotació exclusiva i permanent del Teatre s'encarregaria a la Fundació.

El 26 de juliol de 1999 la Comissió Executiva del Consorci va acordar aprovar la cessió per temps indefinit de l'explotació del Teatre a favor de la Fundació sota la figura d'arrendament a partir de l'inici de la temporada 1999-2000. L'1 de setembre de 1999 el Consorci i la Fundació van signar un contracte d'arrendament de la totalitat de l'immoble i de les instal·lacions que integren el Teatre a favor de la Fundació. Aquest contracte ha estat objecte de diverses addendes modificatives: el 20 de gener del 2003, el 5 de maig del

---

1. La Societat del Gran Teatre del Liceu és una associació sense finalitat de lucre, els socis de la qual són les persones físiques o jurídiques titulars del dret real de servitud personal sobre determinades llotges o butaques del Teatre o parts indivises dels mateixos.

2009, el 26 de març del 2012, el 3 i el 10 de maig del 2013 i el 26 de febrer del 2015. La modificació del 3 de maig del 2013 va canviar el termini de vigència de la cessió fins a l'1 de juny del 2035 (vegeu l'apartat 2.2.5).

D'acord amb els seus estatuts, la finalitat de la Fundació és promoure i executar totes aquelles iniciatives que reverteixin en el foment i la potenciació de la cultura i, més específicament, de l'operística. Més concretament, són finalitats de la Fundació:

- a) Contribuir al desenvolupament artístic i cultural del Teatre, i al seu finançament.
- b) Organitzar i finançar les temporades estables del Teatre.
- c) Promoure l'afició a l'art de l'òpera en totes les manifestacions.
- d) Contribuir a la composició d'obres operístiques i a la formació de professionals del sector.
- e) Organitzar activitats i representacions d'òpera; dansa i concerts, i altres manifestacions culturals.

La seu ordinària de les seves activitats és el Teatre i per complir les seves finalitats la Fundació disposa de:

- a) Els rendiments de la dotació fundacional i dels béns que el Patronat hi incorpori.
- b) El producte de la venda de les localitats del Teatre i d'altres contractes relacionats amb l'explotació d'aquest i de la seva imatge, com ara els contractes de patrocini, edició, enregistrament, lloguer de produccions i similars i, en general, tots els que recaiguin sobre els objectes vinculats a manifestacions culturals i artístiques.
- c) Les adquisicions a títol gratuït.
- d) Les aportacions privades que es destinin al seu funcionament i a les representacions i als actes que es facin al Teatre o a les seves instal·lacions.
- e) Els crèdits de naturalesa personal que obtingui.
- f) Les transferències pressupostàries i subvencions que les administracions públiques li atribueixin, ja sigui de forma directa o a través del Consorci.
- g) Qualsevol altres autoritzats per les lleis.

La Fundació pertany al sector públic ja que el seu patrimoni fundacional amb caràcter de permanència –concretament les aportacions als fons propis– prové de les administracions que estan en el seu Patronat, encara que cap d'elles es pot considerar majoritària. En l'inventari d'unitats públiques classificades dins del sector de les administracions públiques, la Fundació està dins el subsector Administració central, d'acord amb l'aplicació dels criteris metodològics de classificació institucional establerts pel Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals de la Unió Europea (SEC 2010). No obstant això, la Fundació no es pot considerar una fundació estatal ja que no és majoritària de l'Estat.

Durant la temporada 2014-2015 el Teatre va oferir dotze òperes (dues d'elles en versió concert); dos espectacles de dansa; onze concerts i recitals, i set espectacles familiars

d'òpera i dansa. El percentatge d'ocupació de l'activitat d'òpera, dansa, concerts i recitals, sense tenir en compte l'activitat del Petit Liceu², va ser del 85%.

La Comissió Executiva del Liceu va informar favorablement el contracte programa amb les administracions públiques 2010-2014 el 16 de setembre del 2010 i va elevar-lo per a la seva aprovació definitiva al Patronat de la Fundació. No hi ha evidència que el Patronat o les administracions que l'integren l'hagin aprovat.

L'incompliment dels pactes econòmics establerts en el contracte programa juntament amb l'empitjorament de la situació econòmica van motivar l'elaboració del Pla Estratègic i de Viabilitat 2014-2017 (PEV) amb les directrius inicials de preservar la qualitat artística i el projecte musical, substituir els processos de regulació d'ocupació previstos per a l'activitat artística i donar resposta a les directrius organitzatives i artístiques a partir d'un model sostenible econòmicament. Aquest Pla va ser aprovat pel Patronat el 14 de març del 2014. Les accions generals del PEV, a partir de les quals s'havien de desenvolupar les accions concretes, eren les següents:

- Estructurar les activitats del Teatre per poder apropar-se a una situació sostenible: increment d'ingressos i minoració de despeses.
- Intervenir en el curt termini financer: reestructuració bancària i renegociació de deute, de contractes, etc.
- Reestructurar l'organització interna: departament artístic, operacions, optimització de recursos, etc.
- Reorganitzar el departament de màrqueting, englobant l'àrea comercial, el mecenatge, la comunicació, la gestió comercial i d'espais.
- Analitzar i optimitzar la subcontractació de serveis.
- Impulsar el Consell de Mecenatge i els seus òrgans.
- Impulsar el mecenatge.
- Avaluar econòmicament el projecte musical.
- Assolir un model econòmic que fes sostenible el model artístic.

A més, la Fundació va encarregar a una consultoria externa el Pla Estratègic de Màrqueting i Comercial 2014-2017 (vegeu l'apartat 2.2.5), que es va presentar com un desenvolupament del PEV.

Òrgans de govern

D'acord amb els Estatuts, els òrgans de la Fundació són el Patronat, la Comissió Executiva, el Consell de Mecenatge i el director general.

---

2. Activitats destinades al públic infantil i familiar.

El Patronat

D'acord amb els Estatuts, el Patronat és l'òrgan superior de govern de la Fundació i la seva representació comprèn totes les facultats necessàries per dur a terme les finalitats fundacionals. La presidència d'honor correspon a la presidència de la Generalitat qui designarà la presidència del Patronat per un termini de cinc anys prorrogables. També en formen part quatre vicepresidències, en representació de les quatre administracions públiques que integren la Fundació, i vint patrons. En el quadre 1 es presenten els membres vocals del Patronat.

Quadre 1. Membres vocals del Patronat

Institucions	Representants
Generalitat de Catalunya	4
Administració de l'Estat	4
Ajuntament de Barcelona	2
Diputació de Barcelona	1
Societat del Gran Teatre del Liceu	5
Consell de Mecenatge	4
Total	20

Font: Estatuts de la Fundació.

Els càrrecs designats per les institucions públiques i per la Societat del Gran Teatre del Liceu no estan subjectes a termini de duració i l'entitat respectiva els pot renovar lliurement. La durada dels càrrecs designats pel Consell de Mecenatge ha de ser regulada per aquest en el seu reglament de règim intern.

D'acord amb els Estatuts, el Patronat té, entre altres funcions, la modificació dels Estatuts, l'aprovació de l'inventari i els comptes anuals, l'aprovació dels límits de l'endeutament (aquests límits no s'aplicaran a operacions de tresoreria de duració no superior a un any, que podran ser acordades per la Comissió Executiva), l'aprovació dels criteris bàsics de l'activitat, l'aprovació dels plans d'inversió, l'adquisició o l'alienació de béns immobles i de valors no cotitzats a la Borsa, el gravamen o consum d'una part de la dotació fundacional, la inversió de la totalitat o una part del patrimoni en empreses mercantils, l'augment de la dotació fundacional, l'acceptació o repudiació d'herències i la dissolució de la Fundació.

El 31 d'agost del 2015 el Patronat estava integrat pels membres següents:

President d'honor:

Artur Mas Gavarró

President:

Joaquim Molins Amat

Vicepresidents:

- Primer: Ferran Mascarell Canalda (en representació de la Generalitat de Catalunya)
- Segon: José María Lassalle Ruiz (en representació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport)
- Tercer: Xavier Trias Vidal de Llobatera (en representació de l'Ajuntament de Barcelona)
- Quart: Salvador Esteve Figueras (en representació de la Diputació de Barcelona)

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:

- Josep Maria Busquets Galera
- Pilar Fernández Bozal
- Pilar Pifarré Matas
- Jordi Sellas Ferrés

Vocals en representació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport:

- Santiago Fisas Ayxelà
- Francisco Gaudier Fargas
- Montserrat Iglesias Santos
- Santiago de Torres Sanahuja

Vocals en representació de l'Ajuntament de Barcelona:

- Jaume Ciurana Llevadot
- Marta Clari Padrós

Vocals en representació de la Diputació de Barcelona:

- Joan Carles Garcia Cañizares

Vocals en representació de la Societat del Gran Teatre del Liceu:

- Ignacio Borrell Roca
- Manuel Busquets Arrufat
- Javier Coll Olalla
- José Maria Coronas Guinart
- Àgueda Viñamata de Urruella

Vocals en representació del Consell de Mecenatge:

- Luis Herrero Borque
- Carlos López Blanco
- Josep Vilarasau Salat
- (una vocalia vacant)

Secretari (amb veu però sense vot):

- Joaquim Badia Armengol

Els patrons exerceixen el seu càrrec gratuïtament però tenen dret al reemborsament de les despeses, degudament justificades, que s'originin com a conseqüència de l'acompliment de les seves funcions.

La Comissió Executiva

A la Comissió Executiva li corresponen les funcions d'administració i representació de la Fundació amb caràcter general. D'acord amb els Estatuts, la Comissió Executiva està integrada pel president, que presidirà el Patronat, i per onze membres representants de les institucions públiques i del sector privat. En el quadre 2 es presenten els membres vocals de la Comissió Executiva.

Quadre 2. Membres vocals de la Comissió Executiva

Institucions	Representants
Generalitat de Catalunya	2
Administració de l'Estat	2
Ajuntament de Barcelona	2
Diputació de Barcelona	1
Societat del Gran Teatre del Liceu	2
Consell de Mecenatge	2
Total	11

Font: Estatuts de la Fundació.

D'acord amb els Estatuts, la Comissió Executiva té, entre d'altres, les funcions de preparar l'inventari i els comptes anuals, la memòria explicativa, els pressupostos i la seva liquidació, l'aprovació del programa d'activitats, l'aprovació de l'organigrama i de les plantilles i la política de personal, l'adquisició i l'alienació de tota mena de béns amb uns límits, l'aprovació de les operacions financeres dins d'uns límits, la fixació dels preus de venda de lloges i butaques, i la regulació del règim de reserves.

El 31 d'agost del 2015 la Comissió Executiva estava integrada pels membres següents:

President:

Joaquim Molins Amat

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:

Ferran Mascarell Canalda

Pilar Pifarré Matas

Vocals en representació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport:

Antonio Garde Herce

Montserrat Iglesias Santos

Vocals en representació de l'Ajuntament de Barcelona:

Jaume Ciurana Llevadot

Marta Clari Padrós

Vocals en representació de la Diputació de Barcelona:

Salvador Esteve Figueras

Vocals en representació de la Societat del Gran Teatre del Liceu:

Manuel Busquets Arrufat
Javier Coll Olalla

Vocals en representació del Consell de Mecenatge:

Luis Herrero Borque
Josep Vilarasau Salat

Secretari (amb veu però sense vot):

Joaquim Badia Armengol

El Consell de Mecenatge

Segons els Estatuts de la Fundació, el Consell de Mecenatge està format per persones físiques i entitats jurídiques vinculades amb el Teatre pel seu compromís estable de col·laboració econòmica en la reconstrucció del Teatre o de patrocini de les activitats de la Fundació. El seu nomenament correspon al Patronat i el nombre de membres no serà inferior a deu.

D'acord amb els Estatuts, el Consell de Mecenatge té, entre d'altres, les funcions de col·laborar financerament en les activitats de la Fundació; fer arribar al Patronat iniciatives i opinions relacionades amb les activitats de la Fundació; informar sobre la memòria d'activitats i els pressupostos anuals de la Fundació abans que la Comissió Executiva els elevi al Patronat, i oferir assessorament al Patronat sobre les qüestions que aquest sotmeti al seu coneixement i dictamen.

El Consell de Mecenatge ha de celebrar, com a mínim, una reunió anual abans del 31 de maig de cada any per informar del projecte de memòria d'activitats elaborat per la Comissió Executiva, amb caràcter previ a la seva presentació al Patronat.

La Comissió Executiva del 27 de juny del 2014 va establir que a partir de la temporada 2014-2015 el Consell de Mecenatge estaria integrat pel nombre de representants de les categories següents (les categories es van establir en funció dels imports anuals aportats (vegeu l'apartat 2.2.1).

A continuació es mostra el número de representants per a cada categoria:

- Mecenes: la totalitat del seus membres
- Patrocinadors: com a màxim setze designats
- Protectors: com a màxim vuit designats
- Col·laboradors: com a màxim quatre designats
- Benefactors: com a màxim quatre designats

La Comissió Executiva del 20 de maig del 2015 va nomenar Salvador Alemany com a president del Consell de Mecenatge i Luis Herrero com a vicepresident.

Durant l'exercici fiscalitzat el Consell de Mecenatge no es va reunir.

El director general

El Patronat és qui nomena el director general. Correspon a aquest, entre altres funcions, presentar a la Comissió Executiva, per a la seva aprovació, el programa d'activitats de la Fundació i els projectes de memòria d'activitats; l'inventari i els comptes anuals, i els pressupostos i la seva liquidació. També correspon al director portar la iniciativa de les tasques de finançament i contractació de la Fundació; portar la direcció del personal; la seva contractació i acomiadament, i negociar i adoptar acords sobre les seves retribucions dins el marc autoritzat per la Comissió Executiva.

En l'exercici fiscalitzat el director general de la Fundació va ser Roger Guasch Soler, nomenat el 4 d'octubre del 2013.

1.2.3. Treballs de control

Segons l'article 37 dels Estatuts de la Fundació s'ha de fer una auditoria externa de la comptabilitat de la Fundació, sense perjudici d'altres auditories exigides per raó de les subvencions públiques i altres ajudes rebudes de les administracions.

El 16 de febrer del 2016 Rosés Auditores Asociados, SLP va emetre l'informe d'auditoria dels comptes anuals a 31 d'agost del 2015 on s'expressa una opinió favorable.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. RETIMENT DE COMPTES

D'acord amb la redacció vigent en l'exercici fiscalitzat de l'article 71 del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, la Fundació ha de trametre a la Sindicatura, abans del 30 d'abril de cada any, la Liquidació del pressupost, els comptes anuals i la Memòria de gestió de l'exercici anterior. El 23 de març del 2016, la Fundació va retre a la Sindicatura els comptes anuals auditats, corresponents a l'exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015.

Tal com estableixen els Estatuts de la Fundació, l'exercici econòmic s'inicia l'1 de setembre de cada any i finalitza el 31 d'agost de l'any següent.

L'11 de maig del 2016 el Patronat de la Fundació va aprovar els comptes anuals corresponents a l'exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015.

Segons l'apartat 2.1 de la Memòria dels comptes anuals, la Fundació ha preparat els seus comptes anuals d'acord amb el Decret 259/2008, del 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

En el quadre 3 es presenta el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats el 31 d'agost del 2014 i del 2015. En l'annex es presenten, a títol informatiu, el Balanç a 31 d'agost del 2014 i del 2015, els estats de canvis en el patrimoni net i l'Estat de fluxos d'efectiu corresponents als exercicis anuals finalitzats en les mateixes dates, que no s'inclouen en l'abast de la fiscalització.

Quadre 3. Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats el 31 d'agost del 2014 i del 2015

Concepte	31.08.2014	31.08.2015
Ingressos per les activitats		
Prestacions de servei	11.449.568	13.312.348
Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions	5.028.156	5.780.528
Subvencions oficials a les activitats	22.459.622	18.962.147
	38.937.346	38.055.023
Ajuts concedits	(40.500)	(202.731)
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0	114.063
Aprovisionaments	(42.288)	(120.046)
Altres ingressos de les activitats		
Ingressos per arrendaments	1.220.862	1.318.267
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	1.934.607	1.625.242
	3.155.469	2.943.509
Despeses de personal		
Sous, salaris i assimilats	(19.412.178)	(16.478.397)
Càrregues socials	(4.715.870)	(4.439.473)
	(24.128.048)	(20.917.870)
Altres despeses d'explotació		
Serveis exteriors	(18.387.112)	(16.785.452)
Tributs	(4.731)	(3.524)
Pèrdues, deteriorament i variació provisions per operacions comercials	(22.633)	(41.105)
Altres despeses de gestió corrent	(3.200)	(3.734)
	(18.417.676)	(16.833.815)
Amortització de l'immobilitzat	(2.006.770)	(1.671.775)
Subvencions, donacions i llegats traspassats a resultats	480.494	385.387
Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat		
Deteriorament i pèrdues	(310.699)	310.699
Resultats per alienacions i altres	(249)	(685.693)
	(310.948)	(374.994)
Altres resultats	(122.511)	(47.931)
Resultat d'explotació	(2.495.432)	1.328.820
Ingressos financers		
De valors negociables i altres instruments financers	5.934	7.911
Despeses financeres		
Per deutes amb tercers	(1.490.967)	(1.332.664)
Diferències de canvi	(4.288)	(30.470)
Resultat financer	(1.489.321)	(1.355.223)
Resultat abans d'impostos	(3.984.753)	(26.403)
Resultat de l'exercici	(3.984.753)	(26.403)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

2.2.1. Ingressos per les activitats

En el quadre 4 es presenta el detall per conceptes de l'import net de la xifra de negocis de l'exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015.

Quadre 4. Ingressos per les activitats

Concepte	Import
Subvencions oficials a les activitats	18.962.147
Venda d'entrades	12.899.294
Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions	5.780.528
Lloguer de produccions pròpies	253.760
Programes de mà	124.314
Altres	34.980
Total	38.055.023

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Subvencions oficials a les activitats

Les subvencions oficials a les activitats representen un 45,69% dels ingressos d'explo-
tació. En el quadre 5 es mostra el seu detall en l'exercici fiscalitzat.

Quadre 5. Subvencions

Atorgant	Import
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	8.013.230
Ministeri d'Educació, Cultura i Esport	6.870.640
Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona	2.573.104
Diputació de Barcelona	1.491.440
Altres subvencions	13.733
Total	18.962.147

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Les subvencions registrades en l'exercici fiscalitzat corresponen a les concedides amb càrrec al pressupost de l'exercici 2015 per les diferents administracions. El percentatge aportat per cada una de les administracions ha estat: 42,29% de la Generalitat de Catalunya, 36,26% del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, 13,58% de l'Ajuntament de Barcelona i 7,87% de la Diputació de Barcelona.

Els Estatuts de la Fundació estableixen uns percentatges d'aportació que les administracions podran modificar per acord entre elles. En el quadre 6 es presenten els percentatges

d'aportació segons els Estatuts i els reals del 2015, aprovats en les bases d'execució del pressupost de la temporada 2014-2015.

Quadre 6. Aportacions de les administracions

Atorgant	Percentatge segons Estatuts	Percentatge l'any 2015
Ministeri d'Educació, Cultura i Esport	45	36,26
Generalitat de Catalunya	40	42,29
Ajuntament de Barcelona	10	13,58
Diputació de Barcelona	5	7,87

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Venda d'entrades

En el quadre 7 es presenta el desglossament dels ingressos per venda d'entrades en l'exercici fiscalitzat.

Quadre 7. Ingressos per venda d'entrades

Concepte	Import
Entrades	12.733.286
Sessions infantils (sessions exclusives per a escoles)	166.008
Total	12.899.294

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Els ingressos per venda d'entrades recullen els derivats de les entrades venudes en les taquilles del Teatre o en diversos punts de venda, per Internet o per programes d'activitats educatives. Inclouen la venda d'entrades per funcions individuals i per abonaments. En la temporada 2014-2015, la Fundació va vendre 197.375 localitats (111.541 d'entrades i 85.834 d'entrades venudes dins dels abonaments) que totalitzen uns ingressos de 12,73 M€. A més, la Fundació va lliurar 24.113 invitacions que representen un 10,89% de les entrades totals i que en la seva major part corresponen a mecenes i protectors. El preu de venda mitjà de les entrades venudes (sense incloure el Petit Liceu ni les activitats escolars) va ser de 67,51 € per entrada, IVA exclòs.

El 14 de març del 2014 el Patronat de la Fundació va aprovar el Pla d'activitats i el pressupost de la Fundació per a la temporada 2014-2015, que incloïa l'aprovació dels preus dels abonaments i de les localitats. En la revisió de les tarifes aplicades s'ha observat que alguns preus i descomptes aplicats no estan aprovats per l'òrgan competent.³

3. Paràgraf modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions

La Comissió Executiva del 27 de juny del 2014 va aprovar el Programa de mecenatge i patrocini de la Fundació vigent a partir de la temporada 2014-2015. S'hi estableixen diverses categories segons l'import aportat, que es presenten en el quadre 8.

Quadre 8. Categories del Programa de mecenatge i patrocini

Categoria	Aportació anual
Mecenes	≥ 120.000
Patrocinador	≥ 70.000
Protector	≥ 35.000
Col·laborador	≥ 10.000
Benefactor	≥ 3.500
Amics benefactors	< 3.500

Imports en euros.

Font: Acta de la Comissió Executiva.

D'ara endavant s'utilitzarà el terme patrocinador en referència a qualsevol de les categories del Programa de mecenatge i patrocini. En els contractes s'utilitzen les denominacions conveni de mecenatge, contracte de patrocini i conveni de col·laboració. De l'anàlisi dels contractes es desprèn que el patrocinador fa una aportació en diners, en béns o en serveis i, a canvi, la Fundació en fa difusió com a patrocinador i, a més, atorga diversos avantatges valorables econòmicament (tot i que en els contractes no s'estableix cap valoració econòmica) com la cessió gratuïta d'espais, llogats i invitacions.

En aquest sentit, cal assenyalar que el conveni de mecenatge es regula en l'article 25 de la Llei 49/2002, del 23 de desembre, del règim fiscal d'entitats sense finalitat de lucre i incentius fiscals al mecenatge. Aquest conveni es caracteritza perquè l'entitat beneficiària, a canvi d'un ajut econòmic, en béns o en diners, per dur a terme les activitats que faci en compliment de l'objecte o la finalitat específica de l'entitat, es compromet per escrit a difondre, per qualsevol mitjà, la participació del col·laborador en les esmentades activitats. En canvi, el contracte de patrocini, que es regula en l'article 24 de la Llei 34/1988, de l'11 de novembre, general de publicitat, té caràcter oneros i estableix obligacions certes i equivalents per a les dues parts signants.

El fet que la Fundació, en tots els contractes, a més de la difusió corresponent com a patrocinador, atorgui beneficis que són valorables econòmicament i que no s'inclouen en la normativa reguladora del conveni de mecenatge ni en la del contracte de patrocini, fa que el negoci jurídic que acaba tenint lloc no s'ajusti a cap de les dues figures jurídiques.

La Fundació ha facilitat un llistat de seguiment d'aportacions on es distingeixen dos tipus d'aportacions: en efectiu i en espècie. Aquest llistat no ha estat conciliat amb la comptabilitat. La Sindicatura ha analitzat vuit aportacions en efectiu que totalitzen 536.000 € i tretze en espècie que totalitzen 1,45 M€, totes elles escollides a criteri de l'auditor i que representen un 34,43% del total d'aportacions. De l'anàlisi realitzada es desprenen les següents observacions:

- Les aportacions es registren com a ingrés per l'import que figura en el contracte i no per l'import real que resultaria un cop deduïda la valoració econòmica dels avantatges atorgats quantificables econòmicament.
- En les aportacions en espècie la Fundació registra un ingrés per l'import total establert en contracte en l'exercici que correspon a la temporada a la qual va destinada l'aportació. Al llarg de l'exercici registra les despeses corresponents als serveis rebuts de l'aportant (anuncis, viatges, compra de material, etc.). En l'exercici posterior registra una despesa pel valor dels serveis no rebuts. La Sindicatura considera que, en el cas de les aportacions en espècie, l'ingrés no es produeix fins que no s'ha rebut la contrapartida; és a dir, hi ha d'haver una correlació temporal entre el registre de l'ingrés i el de la despesa.
- El departament de mecenatge centralitza els contractes, però el seguiment de les contraprestacions, en cas d'aportacions en espècie, el realitzava, en el període fiscalitzat, el departament que rebia el servei associat a la contraprestació. No obstant això, no hi ha evidència del seguiment fet.
- El fet que en alguns casos d'aportacions en espècie el patrocinador no emeti factura o que l'import aportat consisteixi en descomptes sobre preus de tarifa que no queden explicitats en factura dificulta el seu seguiment i control.
- En deu aportacions en espècie, la contraprestació no es va fer efectiva ni totalment ni parcialment. Aquest fet s'ha produït de manera reiterada en les darreres temporades. Tanmateix, els aportants sí que han gaudit dels avantatges i beneficis atorgats per la Fundació com són, entre d'altres: les cessions gratuïtes d'espais i invitacions, o el dret a pertànyer al Consell de Mecenatge de la Fundació.
- En sis aportacions en efectiu el pagament es va fer amb retard respecte del termini establert i una aportació de la temporada 2014-2015 estava pendent de cobrament el juliol del 2017.
- En dos casos l'import pactat no coincideix amb l'aportació registrada per la Fundació.
- La Fundació va signar convenis amb dues companyies aèries a través dels quals aquestes concedien ajuts econòmics en espècie que consistien en bons de viatge per import de 26.000 € i descomptes sobre tarifa amb un límit de 40.000 €. De la informació facilitada es desprèn que en un cas només es van utilitzar la meitat dels bons de viatge i en l'altre només es van adquirir bitllets per import de 499,50 €.
- El procediment de comptabilització que segueix la Fundació implica que, en aquells casos en què el servei no s'ha prestat, els ingressos i despeses estiguin sobrevalorats. De les aportacions en espècie analitzades, per valor d'1,45 M€, a 31 d'agost del 2016 no s'havia fet efectiu aproximadament un 37,00% de l'import total.

2.2.2. Altres ingressos de les activitats

En el quadre 9 es presenta el detall d'Altres ingressos de les activitats de l'exercici fiscalitzat.

Quadre 9. Altres ingressos de les activitats

Concepte	Import
Ingressos per arrendaments	1.318.267
Per cessió d'espais	1.116.600
Per concessió restauració	201.667
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	1.625.242
Altres ingressos	873.506
Gires i activitats externes	458.394
Visites	234.504
Altres (inferiors a 100.000 €)	58.838
Total	2.943.509

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Ingressos per arrendaments

El 84,70% dels ingressos per arrendaments correspon a ingressos per cessions dels diferents espais del Teatre (entre d'altres, saló dels Miralls, sala Foyer, vestíbul i sala principal).

Un 42,99% dels ingressos per cessions d'espais correspon a una part dels derivats d'un conveni signat entre la Fundació i una entitat financera el 4 de setembre de 1998 amb una aportació total de 16,20 M€ i una durada de vint-i-cinc anys.

El Patronat va aprovar les tarifes de lloguer juntament amb el pressupost del Consorci, que inclouen la tarifa general (amb un increment del 15% en dies festius) i un descompte del 25% per a les institucions públiques no consorciades, institucions sense finalitat de lucre, organismes públics consorciats, entitats del Consell de Mecenatge i per a la Societat del Gran Teatre del Liceu.

La Fundació ha facilitat a la Sindicatura un llistat dels espais llogats amb indicació de l'espai, el preu i el llogater. S'observen diferències entre els imports del llistat i els registrats a la comptabilitat, que la Fundació no ha conciliat.

En la revisió de les tarifes aplicades s'ha observat que en la majoria dels casos aquestes no es corresponen amb les aprovades i que en els contractes s'estableixen descomptes i/o gratuïtats no aprovats per l'òrgan competent. La Fundació ha manifestat que es fan pressupostos a mida tenint en compte les necessitats del client i la programació del Teatre.

De la revisió de vint lloguers (vuit gratuïts i dotze onerosos), seleccionats a criteri de l'auditor, es desprenen les següents observacions:

- Sis contractes (quatre d'ells gratuïts) no han estat facilitats a la Sindicatura.
- En els dotze contractes onerosos les tarifes aplicades no són les aprovades.
- En dos casos el lloguer és gratuït sense que consti l'aprovació d'aquesta gratuïtat.
- Dels vuit contractes gratuïts revisats, cinc corresponen a cessions de patrocinadors a tercers. En un cas el conveni signat amb el patrocinador no permet aquesta cessió i en dos casos no ha estat facilitat el conveni amb el patrocinador i, per tant, la Sindicatura no pot pronunciar-se sobre si el conveni estableix aquesta possibilitat.
- En un dels contractes, la Fundació va cedir gratuïtament la sala principal a un membre del Consell de Mecenatge per a l'organització d'un concert amb un promotor musical. La Fundació, d'acord amb l'establert al contracte, va transferir els ingressos per la venda d'entrades als promotors del concert. La Sindicatura considera que els espais cedits als patrocinadors no s'han de destinar a activitats mercantils.

Ingressos accessoris i altres de gestió corrent

Un 48,21% aproximadament del compte d'Altres ingressos correspon a la facturació pels serveis extres als llogaters dels espais i un 19,03% correspon a les factures al Consorci pel personal que intervé en el manteniment del Teatre (vegeu l'apartat 2.2.5). No existeixen tarifes aprovades dels serveis addicionals prestats als arrendataris dels espais sinó que es negocien els preus de forma individual amb cada client.

Els ingressos per gires i activitats externes inclouen els obtinguts per les activitats del Petit Liceu i les produccions que es fan fora del Teatre.

El Patronat va aprovar els preus de les visites juntament amb el pressupost del Consorci. La Fundació ha facilitat una relació de les entrades venudes per visites segons la seva tipologia, així com una relació dels ingressos obtinguts. De l'anàlisi feta s'observa que els preus i els descomptes aplicats no van ser els aprovats.

2.2.3. Ajuts concedits

L'any 2013 la Fundació i una societat privada van crear la Liceu Opera House US Foundation, entitat nord-americana sense finalitat de lucre amb l'objectiu principal de divulgar la imatge i l'activitat artística del Teatre als Estats Units. El compte Ajuts concedits

inclou una donació de 150.000 € transferits a la Liceu Opera House US Foundation que la Fundació havia rebut de la societat esmentada anteriorment. D'aquest total, 100.000 € estan establerts en un conveni entre la Fundació i l'entitat privada esmentada mentre que els 50.000 € restants no estan emparats en cap conveni. Tampoc no consta que el Patronat aprovés l'aportació dels 50.000 € a la Liceu Opera House US Foundation.

El 27 de març del 2015 la Fundació va signar un acord de col·laboració amb una entitat pel qual es comprometia per un període de tres anys a complir, en tot o en part, amb l'obligació de reserva de llocs de treball a favor de persones amb discapacitat, mitjançant donacions de caràcter anual a l'altra entitat, d'acord amb el previst pel Reial decret 364/2005, del 8 d'abril, pel qual es regula el compliment alternatiu amb caràcter excepcional de la quota de reserva a favor dels treballadors amb discapacitat. Per a l'any 2015 aquesta donació va ser de 44.731 €. No consta com es va seleccionar l'esmentada entitat.

2.2.4. Despeses de personal

Les despeses de personal, de 20,92 M€, representen un 52,07% del total de les despeses d'explotació.

Tot el personal de la Fundació està contractat laboralment, tant el que forma part de l'estructura com el que es contracta puntualment per assistències tècniques i artístiques.

A 31 d'agost del 2015 hi havia 308 persones d'estructura. El personal d'estructura es regeix pel Conveni col·lectiu de treball de la Fundació vigent de l'1 de setembre del 2013 al 31 d'agost del 2017, que es va publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* el 13 de març del 2014. Segons el Conveni, el personal es divideix en quatre col·lectius: administració i serveis; personal tècnic; orquestra, i cor. El personal que assumeix les funcions pròpies de director de departament queda fora de l'aplicació del Conveni.

La contractació laboral dels treballadors per assistències tècniques i artístiques es fa mitjançant contractes de duració determinada regulats pel Reial decret 2720/1998, del 18 de desembre, pel qual es desenvolupa l'article 15 de l'Estatut dels treballadors en aquesta matèria, i pel Reial decret 1435/1985, de l'1 d'agost, pel qual es regula la relació laboral especial dels artistes en espectacles públics. D'acord amb l'article 3 del Conveni col·lectiu, aquest personal està inclòs dins el seu àmbit d'aplicació. No obstant això, el seu règim retributiu es basa en unes taules salarials no incloses en el Conveni, l'aprovació de les quals no ha quedat acreditada.

Des de la temporada 2009-2010 i fins al 31 d'agost del 2015 la Fundació havia acomiadat noranta-tres treballadors a l'empara de l'article 52.c de l'Estatut dels treballadors per raons de caràcter econòmic, organitzatiu i productiu. Vint d'aquests acomiadaments es van fer

durant el període fiscalitzat amb un cost total d'1,14 M€ (d'aquest import, 1,05 M€ havien estat provisionats en exercicis anteriors). Addicionalment, en la temporada 2015-2016 es van acomiadar set treballadors més. La Fundació va abonar als treballadors indemnitzacions de vint dies per any treballat amb un màxim de dotze mensualitats (indemnització legalment establerta per al supòsit d'acomiadament per causes de caràcter econòmic, organitzatiu i productiu). Posteriorment, en el tràmit de conciliació laboral, la Fundació va reconèixer la improcedència de l'acomiadament i va acordar amb els treballadors acomiadats l'abonament d'una indemnització addicional. El cost total dels acomiadaments va ser d'aproximadament 6,80 M€. La Sindicatura considera que, tenint en compte la justificació presentada per la Fundació per als acomiadaments per causes econòmiques, aquesta hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que haguessin pogut interposar els treballadors i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma.

El 3 de juliol del 2014, el 16 de juliol del 2015 i el 6 de novembre del 2015, la Fundació i el Comitè d'empresa van signar acords per posar fi a diverses situacions de conflictivitat laboral. Aquests acords preveïen la suspensió de l'abonament d'una paga extra en cada un dels anys del 2014 al 2017. L'import total de les pagues suspeses, més el corresponent a la paga extra de juny del 2013, que havia estat suprimida amb anterioritat, es va unificar en un concepte salarial anomenat "retribució compensatòria" que s'ha d'abonar de forma trimestral entre el 2016 i el 2021 i que es garanteix a tots els efectes amb independència de la vigència del Conveni col·lectiu. També es va acordar el pagament avançat el juliol del 2015 de la meitat de la paga extra del desembre del mateix any. Aquest pagament per import de 357.010€ es va registrar com a Ajustaments per periodificació al Balanç a 31 d'agost del 2015.

A 31 d'agost del 2015 la Fundació no tenia registrat el passiu meritat per un total de 2,69 M€ corresponent a les pagues extraordinàries dels exercicis 2013, 2014 i 2015 que s'havien de començar a pagar l'any 2016. En conseqüència, la despesa de personal de l'exercici finalitzat el 31 d'agost del 2015 està infravalorada en 867.911€, les remuneracions pendents de pagament al passiu del Balanç estan infravalorades en 2,69 M€ i els excedents d'exercicis anteriors estan sobrevalorats en 1,82 M€.

De l'anàlisi dels conceptes salarials i dels expedients del personal de la Fundació corresponents a l'exercici fiscalitzat es destaquen els aspectes següents:

- Els Estatuts estableixen que correspon al director general la direcció del personal, la seva contractació i el seu acomiadament, així com la negociació i adopció d'acords sobre les seves retribucions dins del marc autoritzat per la Comissió Executiva. No consta que la Comissió Executiva hagi establert ni autoritzat el marc previst als Estatuts. No obstant això, el director general ha aprovat complements salarials no recollits en el conveni.

- Arran de la revisió de diferents expedients, s'ha observat que en alguns casos estan incomplets perquè no hi consten els contractes de treball o les seves renovacions; les comunicacions de finalització de contracte i les quitances; els documents suport d'alguns complements, o les bestretes sol·licitades i autoritzades.
- La Fundació abona el 100% de les retribucions als treballadors en situació d'incapacitat temporal durant un màxim de divuit mesos, en compliment de l'article 33 del seu Conveni col·lectiu. En els contractes signats amb els treballadors fora de l'àmbit del Conveni es garanteix que, en cas de malaltia derivada de qualsevol contingència i també en cas d'accident, la Fundació els abonarà les quantitats que restin perquè, juntament amb la percepció de la prestació que els correspongui per incapacitat temporal de la Seguretat Social, assoleixin la seva retribució total durant els temps màxims legalment establerts.

No són aplicables a la Fundació les limitacions en el complement de millora de retribucions en cas de baixa, establertes en el Reial decret llei 20/2012, del 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat, ni les establertes en la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i en els decrets 2/2012, del 25 de setembre, i 2/2013, del 19 de març, sobre millores de la prestació econòmica d'incapacitat temporal del personal al servei de l'Administració de la Generalitat, del seu sector públic i de les universitats públiques catalanes.

- La Fundació va abonar un total de 21.916€ a deu treballadors en concepte de premi de jubilació. Aquest premi està regulat en l'article 34 del Conveni col·lectiu, que estableix que el personal de la Fundació, en complir vint-i-quatre anys de vinculació, tindrà dret a gaudir de vint-i-un dies continuats de permís retribuït que es podran substituir per la compensació econòmica equivalent, a petició de l'interessat. Les limitacions establertes en l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic sobre l'abonament de premis per antiguitat no són aplicables a la Fundació.
- Deu treballadors han rebut un complement com a retribució d'hores treballades en cap de setmana en actes de l'àrea d'explotació. Aquest complement no està recollit en el Conveni col·lectiu i es fixa en annexos als contractes de treball individuals de cada treballador en els quals s'estableix el pagament inicial d'una quantitat equivalent a seixanta hores de treball per a la temporada 2014-2015, quantitat que serà revisada al final de la temporada en funció del nombre d'actes d'explotació desenvolupats.

No hi ha registres de les hores treballades i, en conseqüència, no s'ha pogut verificar si l'import retribuït per aquest concepte s'ajusta als annexos dels contractes laborals. A més, de l'article 37.4 del Conveni col·lectiu es desprèn que la compensació del treball

en cap de setmana es pot fer de dues formes: mitjançant la compensació amb el doble de temps de descans durant els dos mesos posteriors o amb l'abonament d'un complement d'adaptació horària fixat en les taules salarials, però no contempla la conversió en diners de la compensació del doble de les hores treballades en cap de setmana. Per tant, la Sindicatura considera que el complement abonat per la Fundació no s'ajusta a la normativa reguladora.

- No hi ha un procediment escrit sobre la concessió de bestretes. Els treballadors que sol·liciten bestretes ho fan per correu electrònic; el departament de personal autoritza la bestreta si la quantitat no excedeix l'import meritat per pagues extres en el moment de la sol·licitud, però no queda constància de l'autorització de la concessió. En un dels casos analitzats, no s'ha pogut comprovar aquest aspecte perquè no hi havia la petició per escrit, i el cap de personal va autoritzar-ne, directament i verbalment, la concessió. D'altra banda, comptablement no totes les bestretes es registren en el compte d'actiu de bestretes, fet que obliga a fer un control extracomptable posterior per comprovar que el saldo del compte de bestretes reflecteixi el saldo correcte.
- En l'exercici fiscalitzat a la Fundació li eren aplicables les limitacions a la contractació de personal establertes en les lleis de pressupostos generals de l'Estat dels anys 2014 i 2015, d'acord amb les quals les fundacions del sector públic no podien contractar nou personal i, només en casos urgents i inajornables, podien fer contractacions temporals.

La Sindicatura ha revisat les deu altes de personal produïdes durant l'exercici fiscalitzat. En cap cas queda acreditat el compliment dels requisits exigits per la normativa per a noves contractacions. D'altra banda, només en un dels expedients queda constància documental del procediment de selecció; en un altre cas només hi ha una relació de candidats amb la seva puntuació; en dos casos hi ha comprovants de la publicitat realitzada i en cap cas queda constància de les entrevistes dutes a terme, ni del motiu de la contractació. Per tant, no ha quedat acreditat si els procediments seguits per la Fundació compleixen els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat. Una de les altes correspon a un directiu que es va contractar indefinidament de forma directa.

- L'1 d'abril del 2015 la Fundació va acomiadar un treballador en aplicació de l'article 54.2.e de l'Estatut dels treballadors (acomiadament disciplinari) fonamentat en la disminució constant i voluntària del rendiment i l'incompliment dels objectius mínims indispensables en el desenvolupament de la feina.

El 4 de maig del 2015 la Fundació i el treballador van signar acta de conciliació per la qual es va abonar al treballador la quantitat pactada en contracte en cas que la Fundació rescindís unilateralment sense causa justa la relació laboral. Aquesta quantitat

equivalia a un preavis de sis mesos i tres mesos addicionals en concepte d'indemnització i compensació per la finalització del contracte. Per a la Fundació, el cost total d'aquest acomiadament va ser de 94.125 €. La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions del Jutjat Social respecte de les demandes que hagués pogut interposar el treballador abans d'abonar-li cap import en concepte d'indemnització i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma.

- El desembre del 2014 la Fundació va acomiadar un treballador que havia prestat serveis des del 1986 al Consorci i des del 1996 a la Fundació, primer amb una relació professional de caràcter mercantil (fins al 31 d'agost del 2008) i després amb una relació laboral (des de l'1 de setembre del 2008).

Després d'un procés en què el treballador va presentar una demanda contra l'acomiadament, el 21 de juliol del 2015 ambdues parts van arribar a un acord pel qual la Fundació va abonar al treballador una indemnització de 52.852 €. A més, l'1 de setembre del 2015, la Fundació i el treballador van signar un acord d'extinció de la relació civil d'arrendament de serveis professionals, que es va iniciar l'1 d'abril del 1986 i es va suspendre l'1 de setembre del 2008, en el qual la Fundació es va comprometre a l'abonament de 218.629 €, més IVA, que serien facturats pel despatx professional del qual el treballador formava part.

La Sindicatura considera que l'acord de l'1 de setembre del 2015 i les factures i pagaments que se'n deriven no són ajustats a dret i que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte de les demandes que hagués pogut interposar el treballador abans d'abonar-li cap import en concepte d'indemnització i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma. A més, les irregularitats descrites podrien donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta darrera afirmació es fa amb totes les reserves i posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent.

- El compte Remuneracions pendents de pagament al personal a 31 d'agost del 2015 inclou 47.886 € de pagaments avançats pels quals la Fundació no ha facilitat a la Sindicatura el desglossament. En conseqüència, la Sindicatura no es pot pronunciar sobre la naturalesa i correcció de l'import esmentat.
- Durant l'exercici fiscalitzat, la Fundació va posar a disposició del Comitè d'empresa 25.000 € per a actuacions de caire social entre els treballadors en compliment de l'article 33.3 del Conveni col·lectiu. Aquest article també estableix que cada any el Comitè d'empresa ha de fer públic a tots els treballadors de la Fundació la destinació del Fons Social. No ha estat facilitada la informació sobre la destinació d'aquest Fons.

2.2.5. Altres despeses d'exploració

Les Altres despeses d'exploració representen un 41,91% del total de despeses d'exploració de la Fundació. En el quadre 10 es presenta el detall de l'epígraf en l'exercici fiscalitzat.

Quadre 10. Altres despeses d'exploració

Concepte	Import
Despeses artístiques	7.365.298
Publicitat, propaganda i relacions públiques	2.302.531
Serveis professionals independents	2.242.257
Arrendaments i cànon	1.705.340
Altres serveis	1.327.778
Reparacions i conservació	767.194
Subministraments	676.222
Transports	235.663
Altres (inferiors a 100.000 €)	211.532
Total	16.833.815

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La Fundació registra les despeses en el moment de la comanda o de la prestació del servei amb abonament a un compte general de factures pendents de rebre. Quan rep la factura del proveïdor o creditor, la Fundació va carregant aquest compte amb abonament al compte del proveïdor o creditor corresponent. La Fundació no pot obtenir un desglossament per proveïdor i/o creditor del compte de factures pendents de rebre, per la qual cosa no és possible fer una anàlisi del saldo pendent de cancel·lar. El saldo del compte de factures pendents de rebre a 31 d'agost del 2015 era de 553.673 €. D'altra banda, aquest procediment dificulta arribar a la factura des del compte de despesa perquè les factures estan registrades al deure del compte Factures pendents de rebre i a l'haver del compte de cada proveïdor i/o creditor.

La Fundació ha registrat com a despeses en l'exercici fiscalitzat l'import de les aportacions en espècie no rebudes corresponents a la temporada 2013-2014, la qual cosa fa que els comptes de despeses estiguin sobrevalorats (vegeu l'apartat 2.2.1).

Despeses artístiques

Les despeses artístiques inclouen principalment honoraris dels solistes i companyies, assistències musicals i coristes de reforç, honoraris de direcció musical, honoraris de direcció d'orquestra, lloguer d'escena, vestuari i attrezzo d'òperes i drets d'autor. En les bases d'execució del pressupost es determinen els catxets mínims i màxims dels solistes,

directors d'orquestra, instrumentistes, directors d'escena, escenògrafs, coreògrafs, figurinistes, assistents de director d'escenari i il·luminadors que no es contracten com a treballadors laborals.

L'any 2010 la Fundació va formalitzar un contracte de direcció musical de l'Orquestra Simfònica i el Cor del Gran Teatre del Liceu per sis temporades (fins a la 2017-2018) en el qual s'establia una remuneració anual fixa i, a més, s'oferia al director musical diverses direccions d'orquestra que es retribuïrien de forma separada.

El març del 2013 es va formalitzar una addenda al contracte anterior mitjançant la qual, i amb efectes retroactius al setembre del 2012, es garantien al director un determinat nombre de direccions d'orquestra en cada temporada de vigència del contracte, que es retribuïrien de forma separada a la direcció musical. De la revisió dels contractes i de les despeses associades en l'exercici fiscalitzat es desprèn que no s'especifica amb claredat quines tasques concretes s'inclouen en el contracte com a director musical i també se'n desprèn que, amb l'addenda de març del 2013, la Fundació va passar d'"oferir" un determinat nombre de direccions d'obres a "garantir-ne" un nombre superior i es va establir una retroactivitat de les noves condicions que no és ajustada a dret.

Publicitat, propaganda i relacions públiques

La despesa registrada a Publicitat, propaganda i relacions públiques correspon principalment als convenis d'intercanvi publicitari per mecenatge i patrocini amb altres entitats.

Serveis professionals independents

Dins de Serveis professionals independents la Fundació ha registrat, entre d'altres, la despesa corresponent al servei d'acomodació i atenció a l'espectador i a les visites al Teatre; la de serveis audiovisuals i de manteniment de les instal·lacions d'equips audiovisuals; la del servei de vigilància i seguretat, i les corresponents a serveis prestats per professionals i/o empreses de consultoria relacionades amb la implementació del PEV.

Des del novembre del 2013, la Fundació va contractar diversos professionals i/o empreses de consultoria per a la confecció del PEV, per a la seva revisió i per a la seva implementació. A banda dels estudis per a la confecció del PEV i la seva revisió, la Fundació va contractar externament, entre d'altres: un estudi de la situació actual, una diagnosi i la posterior implementació en l'àrea comercial i de màrqueting; de l'àrea de mecenatge, patrocini i gestió d'espais; de l'àrea artística; de l'àrea de producció; de l'àrea tècnica; de l'àrea d'explotació; de l'àrea de compres, i de l'àrea financera. La Fundació també va contractar estudis i assessorament sobre la reestructuració del deute bancari o sobre la implementació d'un Pla de comunicació interna amb un import acumulat total a 31 de desembre

del 2016 de 873.944€, més IVA. De la revisió d'aquestes despeses es destaquen els aspectes següents:

- El 48,18% de la despesa correspon als serveis prestats per una empresa de consultoria, el detall dels quals es presenta en el quadre 11.

Quadre 11. Relació de serveis prestats per una empresa de consultoria

Núm.	Data	Objecte	Import (IVA exclòs)
1	13.12.2013	Elaboració d'un informe de l'estat actual del Gran Teatre del Liceu en els àmbits financer, de productivitat i d'organització que va ser utilitzat per a la confecció del PEV	36.150
2	10.02.2014	Diagnosi del model d'organització i de personal de l'àrea de màrqueting	12.500
3	10.02.2014	Anàlisi dels processos actuals de l'Àrea comercial i màrqueting en relació amb l'usuari final particular i una proposta de millores	17.500
4	20.03.2014	Diagnosi del model de gestió de l'Àrea comercial i màrqueting en relació amb l'usuari i una proposta de millores	17.500
5	24.03.2014	Diagnosi del model de gestió, organització, sistemes de gestió del client de l'Àrea comercial i màrqueting en relació amb l'usuari i una proposta de millores sobre model To Be	17.500
6	31.03.2014	Estudi de la situació actual dels sistemes de gestió del client de l'Àrea comercial i màrqueting en relació amb l'usuari final i una proposta de millores en l'organització	12.500
7	02.04.2014	Estudis presencials de casos quantitatius sobre la gestió del client de l'Àrea comercial i màrqueting en relació amb l'usuari final particular amb l'objectiu d'identificar possibles millores per part de l'organització	12.500
8	22.01.2014	Diagnosi de les àrees artística i de producció. Elaboració d'una proposta d'actuació i del pla d'actuació per a la seva implantació	35.600
9	20.03.2014	Diagnosi de les àrees tècnica i d'explotació. Elaboració d'una proposta d'actuació i del pla d'actuació per a la seva implantació	35.600
10	11.06.2014	Implementació del nou model operatiu del Gran Teatre del Liceu	221.700
11	02.12.2014	Actualització de l'informe econòmic a octubre del 2014 per la LISMI	2.000
Total			421.050

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Per a l'adjudicació dels serveis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 i 9 la Fundació va demanar tres ofertes. En el cas 1, el 50% de les factures estan a nom d'una empresa diferent a l'adjudicatària però vinculada amb aquesta. A més, en cinc casos, part de les factures tenen data anterior a l'informe d'adjudicació. Els serveis 7 i 11 es van adjudicar directament.

Per a l'adjudicació del servei 10 la Fundació va iniciar el maig del 2014 un procediment d'adjudicació obert. La Sindicatura ha tingut accés a un document intern en el qual el 21

de maig del 2014 s'enviava l'anunci perquè es publicués a la web de la Fundació. La Sindicatura no ha pogut comprovar-ne la publicació. En aquest document intern s'establí com a data límit d'obtenció de la documentació i informació el 23 de maig del 2014 i com a data límit per a la presentació d'ofertes el 9 de juny del 2014. L'import de licitació va ser de 206.000€ (IVA exclòs). Només es va presentar aquesta empresa i se li va adjudicar per 196.700€ (IVA exclòs). Posteriorment l'empresa va presentar dues factures addicionals per un import total de 25.000€ (IVA exclòs).

En el contracte signat no es regula la possibilitat de modificacions i el Plec de clàusules administratives no admet variants ni revisió de preus. La Sindicatura considera que en aquesta licitació es va restringir la possibilitat de presentació d'altres licitadors en ser molt reduït el termini per a l'obtenció de la documentació. D'altra banda, tenint en compte l'objecte del contracte, l'empresa consultora que es va presentar actuava amb un avantatge competitiu respecte d'altres ja que havia prestat els serveis de diagnòstic i d'anàlisi adjudicats amb anterioritat.

La Sindicatura considera que en la contractació dels serveis de l'1 al 10 per aquesta consultoria, a banda dels aspectes assenyalats en els paràgrafs anteriors, hi ha hagut un incompliment del que estableix l'article 86, apartat 2, del Text refós de la Llei de contractes del sector públic i, en conseqüència, hi ha hagut un fraccionament indegut del contracte.

- El novembre del 2013 la Fundació va adjudicar directament a una empresa externa la creació del Pla comercial i de màrqueting que es va integrar en el PEV. El calendari d'execució del Pla estava dividit en tres fases. El pressupost especificava que en la tercera fase es faria el seguiment i l'ajust del pla d'acció establert mitjançant un assessorament periòdic a l'equip directiu de la Fundació, en especial a les àrees comercial i de màrqueting, que es duria a terme durant el primer semestre de l'exercici 2014 i que no tindria cap cost per a la Fundació fins al 30 de juny del 2014.

El gener del 2014 es va signar un nou contracte amb la mateixa empresa amb l'objecte d'executar aquesta tercera fase amb un cost per a la Fundació de 46.833€. Es tracta d'un contracte civil de prestació de serveis mitjançant el qual la Fundació va contractar el director general d'aquesta empresa com a director de màrqueting i del departament comercial fins al 30 de setembre del 2014.

El 3 d'octubre del 2014 se'l va contractar laboralment amb un contracte indefinit per exercir el mateix càrrec. En el contracte es va establir que el treballador no podia prestar cap classe de servei, ja fos per compte propi o aliè, a qualsevol empresa o entitat o desenvolupar per compte propi qualsevol activitat de caràcter professional. Com a compensació per aquest pacte d'exclusivitat la Fundació li va establir un complement de 12.276€ bruts anuals. No obstant això, la Sindicatura ha constatat que aquest treba-

llador continua mantenint el seu càrrec a la societat que havia creat el Pla comercial i de màrqueting i és soci i administrador únic d'una tercera societat.

La Sindicatura considera que la Fundació, el gener del 2014, va utilitzar un contracte de serveis per donar cobertura a una contractació laboral i que posteriorment va fer una contractació laboral de forma directa, sense cap procediment de selecció que garantís els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, i va incomplir les disposicions de la Llei de pressupostos de l'Estat sobre la contractació de personal.

- El 2 gener del 2014 la Fundació va signar un contracte civil de prestació de serveis amb una empresa mitjançant el qual va contractar l'administrador únic d'aquesta per ocupar el càrrec de director de desenvolupament del negoci de la Fundació per a la correcta implementació i seguiment del Pla de màrqueting i comercial en totes les seves àrees i per desenvolupar-ne el mecenatge, el patrocini i l'esponsorització. L'objecte social de l'empresa és la compravenda i intermediació de tota classe de finques rústiques i urbanes, i la promoció, construcció, rehabilitació, venda o arrendament de tota classe d'edificacions, activitats sense cap relació amb l'objecte del contracte. La durada del contracte es va establir en un any i posteriorment es va prorrogar fins al 31 de desembre del 2015. Aquest contracte es va adjudicar directament. El contracte estableix una retribució fixa de 50.000 € i una retribució variable en funció dels ingressos addicionals que el directiu aporti per la seva gestió, que durant la temporada 2014-2015 va ser d'11.139 €.
- L'1 de desembre del 2013 la Fundació va contractar de forma directa una persona mitjançant un contracte civil de prestació de serveis per tres anys (prorrogable anualment si hi hagués pacte entre les parts) per al càrrec de director de mecenatge, patrocini i gestió d'espais per dissenyar i desenvolupar el departament corresponent, i assumir les àrees de mecenatge, d'esponsorització, de gestió d'espais, i l'àrea de nova creació de desenvolupament de productes per al patrocini i generació d'ingressos de les activitats del Teatre.

El contracte estableix que actuarà com un executiu de la Fundació i reportarà jeràrquicament a la Direcció General de la Fundació. El contracte estableix una retribució variable per l'assoliment d'objectius en la realització de nous projectes i una quantitat fixa de 50.000 €, a deduir del total a percebre si les comissions generades superessin aquesta quantitat. Fins al 31 de desembre del 2015, la Fundació havia abonat a aquest treballador l'import corresponent a la quantitat fixa i cap quantitat en concepte de retribució variable.

- La Sindicatura considera que els contractes suposadament mercantils exposats en els tres punts anteriors constitueixen un frau de llei perquè mitjançant el recurs al caràcter civil d'aquests es vol eludir el compliment de la normativa que els seria d'aplicació, atès

que es tracta de contractes laborals que s'haurien d'haver proveït mitjançant un procediment de selecció que garantis la igualtat, el mèrit i la capacitat. A més, s'haurien d'haver tingut en compte les limitacions a la contractació de personal establertes en les lleis de pressupostos de l'Estat.

- El 20 de gener del 2015 la Fundació va adjudicar a una empresa externa per 15.500€ l'anàlisi i diagnosi del servei de compres i el disseny d'un Pla director. Aquesta empresa es va seleccionar d'entre tres ofertes presentades. L'1 de juny del 2015 la Fundació va adjudicar la implementació d'aquest Pla director directament a la mateixa empresa per 76.950€. La Fundació no va sol·licitar noves ofertes perquè va considerar les enviades en el seu dia per al disseny del Pla director que incloïen l'estudi de la possible implementació. La Sindicatura considera que el gener del 2015 la Fundació hauria d'haver fet un procés de selecció que inclogués l'anàlisi, diagnosi i implementació.

El 23 de març del 2015 la Fundació va signar un acord vinculant d'intencions amb una empresa per establir les bases d'una futura relació contractual entre les parts, que consistia en l'elaboració d'un projecte creatiu per convertir la visita al Teatre en una experiència multi sensorial. La Fundació ja havia encarregat verbalment a aquesta empresa una proposta que havia estat lliurada el novembre del 2014. En l'acord signat el 23 de març del 2015 s'establí que el cost de la proposta quedaria inclòs en el preu que es convingués per la totalitat de l'encàrrec en el moment de la formalització i que, en el supòsit que l'encàrrec no s'arribés a formalitzar durant el termini màxim d'un any, l'empresa rebria uns honoraris de 15.000€ per la redacció de la proposta. No obstant això, no s'hi establí un pressupost màxim per a la proposta que es formulés. El projecte no es va dur a terme pel seu cost elevat, per la qual cosa el 4 de setembre del 2015 l'empresa va facturar a la Fundació els honoraris pactats, que aquesta ha registrat dins de la despesa de serveis professionals independents. La Sindicatura considera que s'haurien d'haver establert els límits econòmics del projecte abans d'encarregar cap proposta.

El 10 de gener del 2009 la Fundació va subscriure un contracte amb un professional per a la captació d'empreses, entitats i persones interessades a col·laborar econòmicament amb les finalitats de la Fundació. El 26 de maig del 2015 la Fundació va resoldre el contracte i va lliurar al professional una indemnització de 13.196€ pels patrocinadors aportats més les comissions per les renovacions dels contractes previstes per a la temporada i que en el moment de la resolució no s'havien formalitzat. En la mateixa data la Fundació va subscriure amb el mateix professional un nou contracte en què s'establien uns percentatges, sobre les aportacions que aconseguís, superiors als pactats en el contracte anterior.

La Sindicatura considera que no queda justificat el pagament de la indemnització compensatòria pels patrocinadors aportats, ja que el comissionista continua tenint una relació contractual amb la Fundació, aquest no veu limitades les seves possibilitats de competir després de l'extinció i, a més, no ha quedat acreditat que l'activitat de captació de clients

anterior a l'extinció del contracte pogués continuar generant avantatges substancials a la Fundació.

Des de l'exercici 1989 la Fundació contracta anualment de forma directa l'empresa que realitza l'auditoria dels comptes anuals. La Fundació hauria d'obrir un procediment de selecció per a la contractació d'aquest servei.

La Fundació ha registrat una despesa de 9.260€ de la Societat del Gran Teatre del Liceu, de la revisió de la qual es desprèn que es tracta d'una aportació de la Fundació a aquesta associació per compensar determinades despeses.

Arrendaments i cànon

Un 92,38% dels Arrendaments i cànon correspon a l'arrendament al Consorci de la totalitat de l'immoble i les instal·lacions que integren el Teatre. Segons contracte inicial signat l'1 de setembre de 1999 i addendes modificatives posteriors, la durada de l'arrendament és fins a l'1 de juny del 2035. D'altra banda, l'1 de setembre del 2009, el Consorci i la Fundació van pactar que aquesta última es faria càrrec del manteniment i la conservació dels serveis generals inherents al Consorci a canvi d'una contraprestació econòmica determinada en funció dels costos efectius suportats per la Fundació. En l'exercici fiscalitzat la Fundació va facturar al Consorci 166.241€ pel cost del personal relacionat directament amb la prestació d'aquest servei (registrats com Ingressos accessoris i altres de gestió corrent) i 11.050€ per assessorament del manteniment.

El Consorci mantenia a 31 d'agost del 2015 un deute amb la Fundació de 2,33 M€, 1,97 M€ dels quals corresponen a traspassos de fons. Aquests traspassos no estan formalitzats, per la qual cosa la Sindicatura no ha pogut determinar ni la seva naturalesa ni el termini i condicions per al seu reintegrament, si escau. Tenint en compte que les úniques fonts de finançament del Consorci són les derivades del lloguer del Teatre i les aportacions dels ens consorciats, i que a 31 d'agost del 2015 presentava un fons de maniobra negatiu, la Sindicatura considera que la Fundació només podrà recuperar les quantitats lliurades si el Consorci les rep de les administracions. En cas contrari, aquests imports seran una pèrdua per a la Fundació.

2.2.6. Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat

La despesa registrada per la Fundació com a deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat de 685.593€ inclou, entre d'altres, 219.536€ corresponents a les baixes en l'immobilitzat conseqüència del canvi d'activitat per l'arrendament de l'Espai Liceu, 310.699€ a produccions que la direcció artística de la Fundació va decidir no realitzar i 130.000€ a produccions donades de baixa durant l'exercici fiscalitzat de les quals la Fundació no ha facilitat el detall.

2.2.7. Altres resultats

Altres resultats inclou, entre d'altres, dues indemnitzacions per import de 25.000 € i de 75.000 € (aquest import havia estat provisionat l'exercici anterior). La primera es va pactar en una acta de conciliació formalitzada amb un treballador d'una empresa subcontractada i la segona amb un professional amb el qual la Fundació tenia subscrit un contracte mercantil de prestació de serveis des del 2007. En ambdós casos la Fundació ha justificat les indemnitzacions abonades per la necessitat de posar fi a situacions irregulars provinents d'exercicis anteriors. No obstant això, la Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte de les demandes que haguessin pogut interposar les persones indemnitzades abans d'haver abonat cap indemnització i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma. D'altra banda, la indemnització de 75.000 € es va formalitzar mitjançant una factura amb l'IVA corresponent. El fet de facturar una indemnització no s'ajusta a dret. Aquesta factura no constava en la Declaració anual d'operacions amb tercers persones (model 347 de l'Agència Tributària) encara que la Fundació va registrar comptablement l'IVA com a deduïble. El 17 de gener del 2018 la Fundació va presentar a l'Agència Tributària una modificació del model 347 de l'exercici 2014 incloent aquesta factura.⁴

2.2.8. Despeses financeres

En el quadre 12 es mostra el desglossament de les Despeses financeres en l'exercici fiscalitzat.

Quadre 12. Despeses financeres

Concepte	Import
Interessos de deutes amb entitats de crèdit	750.284
Interessos operació de facturatge	259.004
Comissions per avals	185.047
Comissions per la venda de localitats mitjançant targeta de crèdit	114.596
Altres	23.733
Total	1.332.664

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Els interessos de deutes amb entitats de crèdit corresponen a les despeses financeres derivades dels préstecs a curt i llarg termini. Les comissions per avals corresponen a les derivades dels avals concedits per l'Institut de Crèdit Oficial i per l'Institut Català de Finances.

4. Paràgraf modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

Els interessos de l'operació de facturatge són els derivats de l'acord signat el 19 de gener de 1999 entre la Fundació i una entitat financera, mitjançant el qual la Fundació li va transferir els drets de cobrament dels quals era titular d'acord amb el Conveni de col·laboració, signat el 4 de setembre de 1998, per import total de 16,20 M€ durant un període de vint-i-cinc anys (vegeu l'apartat 2.2.2).

3. CONCLUSIONS

El Gran Teatre del Liceu s'organitzava, a 31 d'agost del 2015, en dues entitats: el Consorci, que és el propietari de l'edifici i que té l'obligació de fer-se càrrec de la gestió, manteniment i explotació de la infraestructura, i la Fundació, que es configura com a institució d'administració i gestió de les activitats del Teatre.

La Fundació es va constituir el 5 de setembre de 1994 per temps indefinit per a la gestió del Teatre i disposa de plena capacitat jurídica per al compliment dels seus objectius. És una entitat sense finalitat de lucre inscrita al Registre de Fundacions del Protectorat de la Generalitat de Catalunya. En l'exercici fiscalitzat els vocals del Patronat de la Fundació eren de la Generalitat de Catalunya, de l'Administració de l'Estat, de l'Ajuntament de Barcelona, de la Diputació de Barcelona, de la Societat del Gran Teatre del Liceu i del Consell de Mecenatge.

En l'exercici anual tancat a 31 d'agost del 2015, la Fundació va tenir ingressos propis de 19,09 M€, va rebre subvencions de 18,96 M€ i va registrar un resultat negatiu de 26.403 €. Dels ingressos propis destaquen la venda d'entrades (12,90 M€) i els ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions (5,78 M€). De les aportacions de les administracions el 42,29% prové de la Generalitat de Catalunya; el 36,26% del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport; el 13,58% de l'Ajuntament de Barcelona, i el 7,87% de la Diputació de Barcelona.

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat i que, si escau, caldria esmenar.

1. En la realització del treball hi ha hagut diverses limitacions al seu abast per la manca de conciliació entre els llistats de seguiment d'aportacions i d'espais llogats i la comptabilitat, per la manca de detall de les remuneracions pendents de pagament al personal, per la manca de detall de les factures pendents de rebre a 31 d'agost del 2015, per la manca de documentació i justificació de traspassos d'efectiu al Consorci i

per la manca d'informació sobre produccions donades de baixa (vegeu els apartats 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4, 2.2.5 i 2.2.6). Totes aquestes limitacions posen de manifest debilitats en el control intern de la Fundació.

2. Els procediments comptables seguits per la Fundació no permeten obtenir la composició de determinades partides de despeses i ingressos, fet que dificulta el seu seguiment i control (vegeu els apartats 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4 i 2.2.5).
3. La Fundació ha aplicat preus i descomptes en la venda d'entrades i abonaments, en els lloguers d'espais i en les visites del Teatre que no consten en les tarifes aprovades i que l'òrgan competent no ha aprovat (vegeu els apartats 2.2.1 i 2.2.2).⁵
4. Per a l'exercici fiscalitzat cap òrgan de la Fundació no havia aprovat les tarifes dels serveis addicionals prestats als arrendataris dels espais del Teatre, sinó que aquestes es negociaven de forma individual amb cada client (vegeu l'apartat 2.2.2).
5. La Fundació té subscrits contractes de mecenatge i patrocini, en efectiu i en espècie, amb diverses empreses, en els quals la Fundació atorga, a més de la difusió corresponent com a patrocinador, beneficis que són valorables econòmicament. Aquest fet fa que el negoci jurídic que acaba tenint lloc no s'ajusti ni a la figura del conveni de mecenatge ni a la del contracte de patrocini (vegeu l'apartat 2.2.1).
6. De la revisió dels contractes de mecenatge i patrocini es desprenen diverses observacions sobre el seu control, seguiment i comptabilització, com per exemple, per la seva rellevància, les següents (vegeu l'apartat 2.2.1):
  - La Fundació no fa una valoració dels beneficis atorgats als patrocinadors.
  - En diversos patrocinis en espècie s'ha observat que la Fundació no ha rebut la totalitat dels béns o serveis pactats com a aportació, però el patrocinador sí que ha gaudit dels beneficis lligats al patrocini.
  - En diversos patrocinis en efectiu el pagament no es va fer dins la temporada 2014-2015 sinó amb posterioritat (en un cas continuava pendent de cobrament el juliol del 2017), però els patrocinadors sí que van poder gaudir dels beneficis lligats al patrocini.
7. Els patrocinadors tenen dret a la utilització gratuïta de diversos espais del Teatre. En alguns casos el patrocinador ha cedit aquest dret a una altra entitat sense que estigués previst en el contracte de patrocini o, fins i tot, encara que en el contracte

---

5. Observació modificada com a conseqüència de les al·legacions presentades.

s'exclougués la possibilitat de cessió a tercers de l'ús dels esmentats espais. En un cas, el patrocinador va utilitzar la sala cedida de forma gratuïta per a l'organització d'un concert onerós. La Sindicatura considera que els espais cedits als patrocinadors no s'han de destinar a activitats mercantils (vegeu l'apartat 2.2.2).

8. Les taules salarials del personal d'assistències tècniques i artístiques no estan incloses en el Conveni col·lectiu i no hi ha evidència que els òrgans competents les hagin aprovades (vegeu l'apartat 2.2.4).
9. A 31 d'agost del 2015 la Fundació no tenia creada una provisió per la part meritada de les pagues extres dels exercicis 2013, 2014 i 2015 que s'havien d'abonar en exercicis següents. Aquest fet fa que les remuneracions pendents de pagament del passiu del Balanç estiguin infravalorades i el patrimoni net estigui sobrevalorat en 2,69 M€ (vegeu l'apartat 2.2.4).
10. No ha quedat acreditat que les contractacions de personal que la Fundació va fer en l'exercici fiscalitzat responguessin a situacions urgents i inajornables. Tampoc no ha quedat acreditat el compliment dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en la selecció (vegeu l'apartat 2.2.4).
11. Des de la temporada 2009-2010 i fins al 31 d'agost del 2015 la Fundació va acomiadar noranta-tres treballadors per causes de caràcter econòmic, organitzatiu i productiu i els va abonar una indemnització de vint dies per any treballat en el moment de l'acomiadament, si bé posteriorment, i en tràmit de conciliació laboral, va reconèixer-ne la improcedència i va acordar l'abonament d'indemnitzacions addicionals pactades amb els treballadors. La Sindicatura considera que, tenint en compte la justificació presentada per la Fundació per als acomiadaments per causes econòmiques, aquesta hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que haguessin pogut interposar els treballadors i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma (vegeu l'apartat 2.2.4).
12. La Fundació va abonar la indemnització pactada en contracte a un treballador que havia estat acomiadat per motius disciplinaris. La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que hagués pogut interposar el treballador i haver actuar d'acord amb el que declarés la sentència ferma (vegeu l'apartat 2.2.4).
13. L'1 de setembre del 2015 la Fundació va signar un acord d'extinció d'una relació civil d'arrendament de serveis professionals que la Sindicatura considera que no és ajustat a dret i que podria donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta afirmació es fa amb totes les reserves i posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent (vegeu l'apartat 2.2.4).

14. No existeix un procediment escrit sobre la concessió de bestretes al personal, no queda constància de l'autorització de les bestretes atorgades i no totes les bestretes es registren en el compte de bestretes de l'actiu del Balanç (vegeu l'apartat 2.2.4).
15. La Sindicatura considera que la Fundació va contractar de forma directa diverses prestacions de serveis que s'haurien d'haver proveït mitjançant procediments de contractació amb respecte dels principis de publicitat, concurrència i no discriminació (vegeu l'apartat 2.2.5).
16. La Sindicatura considera que en la contractació de diversos serveis a una mateixa empresa hi ha hagut un incompliment del que estableix l'article 86, apartat 2 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic i, en conseqüència, hi ha hagut un fraccionament indegut del contracte (vegeu l'apartat 2.2.5).
17. La Fundació va convocar un concurs per a un contracte de serveis en el qual, a parer de la Sindicatura, es va restringir la possibilitat de presentació de licitadors ja que era molt reduït el termini per a l'obtenció de la documentació. A més, l'únic licitador que es va presentar comptava amb un avantatge competitiu perquè havia prestat anteriorment altres serveis relacionats amb el que era objecte de licitació (vegeu l'apartat 2.2.5).
18. La Fundació va subscriure de forma directa tres contractes suposadament mercantils que la Sindicatura considera que constitueixen un frau de llei perquè mitjançant el recurs al caràcter civil d'aquests es volia eludir el compliment de la normativa que els seria d'aplicació atès que es tracta de contractes laborals. D'altra banda, en els expedients relatius a aquests contractes s'han observat altres incidències que es detallen en l'apartat 2.2.5.
19. La Fundació mantenia a 31 d'agost del 2015 un compte a cobrar del Consorci de 2,33 M€ que incloïen 1,97 M€ de fons aportats sense documentació suport. La Sindicatura considera que la Fundació només podrà recuperar les quantitats lliurades si el Consorci les rep de les administracions públiques. En cas contrari, aquests imports seran una pèrdua per a la Fundació (vegeu l'apartat 2.2.5).
20. La Fundació va indemnitzar dues persones que li prestaven serveis externs per posar fi a situacions irregulars provinents d'exercicis anteriors. La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que haguessin pogut interposar les dues persones i haver actuar d'acord amb el que declarés la sentència ferma. En un dels casos, la indemnització es va abonar mitjançant una factura, fet que no s'ajusta a dret (vegeu l'apartat 2.2.7).⁶

---

6. Observació modificada com a conseqüència de les al·legacions presentades.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclou un conjunt de recomanacions que poden contribuir a la millora dels aspectes assenyalats en l'informe.

1. La Fundació hauria de revisar els procediments de registre comptable, corregir tots aquells aspectes que dificultin el seguiment de les operacions i l'anàlisi dels comptes, i reforçar el control intern i el de gestió.
2. La Fundació hauria de fixar i aplicar unes tarifes completes, aprovades per un òrgan competent i que incloguin els diversos serveis i productes oferts, així com els descomptes aplicables, i establir el procediment a seguir en els casos excepcionals.
3. La Fundació hauria de revisar els acords de mecenatge, analitzar les aportacions a rebre en el cas de patrocinis en espècie, fer-ne un seguiment i control acurat (especialment de les aportacions en espècie), establir en els contractes els usos que es poden donar als espais cedits de forma gratuïta i no atorgar els beneficis del mecenatge si l'altra part no ha complert amb els seus compromisos.
4. La Fundació hauria d'aprovar les taules salarials aplicables als treballadors per assistències tècniques i artístiques.
5. La Fundació i el Consorci haurien de formalitzar documentalment els lliuraments d'efectiu i establir-ne el termini de reintegrament i el tipus d'interès aplicable, si escau.
6. Les administracions públiques haurien de vetllar perquè la gestió del Teatre es desenvolupés amb el màxim respecte als principis d'economia i eficiència.

4. ANNEX: ALTRES ESTATS COMPTABLES

En els quadres del 13 al 17 es presenta el Balanç a 31 d'agost del 2014 i del 2015, els estats de canvis en el patrimoni net corresponents als exercicis anuals finalitzats en les mateixes dates, que inclouen l'Estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'Estat total de canvis en el patrimoni net i l'Estat de fluxos d'efectiu.

Quadre 13. Balanç a 31 d'agost del 2014 i del 2015

Actiu	31.08.2014	31.08.2015
Actiu no corrent	15.071.896	13.157.022
Immobilitzat intangible		
Patents, llicències, marques i similars	6.967	2.632
Aplicacions informàtiques	603.334	420.354
	610.301	422.986
Immobilitzat material		
Construccions	2.701.653	2.543.554
Instal·lacions tècniques	260.130	201.511
Maquinària	42.897	33.029
Altres instal·lacions i utilatge	46.782	43.867
Mobiliari	687.290	599.411
Equips per a processaments d'informació	145.212	94.427
Altre immobilitzat	2.912.707	2.853.242
Immobilitzat material en curs i acomptes	1.083.235	479.634
	7.879.906	6.848.675
Inversions financeres a llarg termini		
Crèdits a tercers	6.551.089	5.849.761
Altres actius financers	30.600	35.600
	6.581.689	5.885.361
Actiu corrent	27.522.969	25.933.162
Existències		
Primeres matèries i altres aprovisionaments	159.742	171.616
	159.742	171.616
Usuaris, patrocinadors i deutors de les activitats i altres comptes a cobrar		
Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	4.493.374	4.142.229
Deutors, entitats del grup, associades i altres parts vinculades	1.100.474	2.325.431
Patrocinadors	4.569.642	4.738.855
Altres deutors	13.761.559	4.194.521
Personal	8.362	31.057
Altres crèdits amb les administracions públiques	74.877	0
	24.008.288	15.432.093
Inversions financeres a curt termini		
Crèdits a tercers	663.517	319.925
Altres actius financers	268.473	0
	931.990	319.925
Periodificacions a curt termini	52.146	687.150
Efectiu i altres actius líquids equivalents		
Tresoreria	2.370.803	9.322.378
	2.370.803	9.322.378
Total actiu	42.594.865	39.090.184

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

Patrimoni net i passiu	31.08.2014	31.08.2015
Patrimoni net	1.745.143	1.461.352
Fons propis		
Fons social	300.506	300.506
Excedents d'exercicis anteriors	(14.256.930)	(18.241.683)
Resultat de l'exercici	(3.984.753)	(26.403)
Aportacions per compensar pèrdues	19.199.000	19.199.000
	1.257.823	1.231.420
Subvencions, donacions i llegats rebuts		
Subvencions oficials de capital	487.320	229.932
	487.320	229.932
Passiu no corrent	14.725.360	20.318.263
Deutes a llarg termini		
Deutes amb entitats de crèdit	14.723.356	20.318.263
Creditors per arrendament financer	2.004	0
	14.725.360	20.318.263
Passiu corrent	26.124.362	17.310.569
Deutes a curt termini		
Deutes amb entitats de crèdit	8.612.595	1.657.911
Creditors per arrendament financer	23.097	2.005
	8.635.692	1.659.916
Creditors per activitats i altres comptes a pagar		
Proveïdors	2.921.913	2.661.584
Creditors varis	32.513	66.087
Personal	3.484.155	1.987.246
Altres deutes amb les administracions públiques	1.840.806	717.083
	8.279.387	5.432.000
Periodificacions a curt termini	9.209.283	10.218.653
Total patrimoni net i passiu	42.594.865	39.090.184

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

Quadre 14. Estat d'ingressos i despeses reconeguts a 31 d'agost del 2014 i del 2015

Estat d'ingressos i despeses reconeguts	2014	2015
Resultat del Compte de pèrdues i guanys	(3.984.753)	(26.403)
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net	465.500	128.000
Transferències al Compte de pèrdues i guanys	(480.494)	(385.387)
Total d'ingressos i despeses reconeguts	(3.999.747)	(283.790)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

Quadre 15. Estat total de canvis en el patrimoni net a 31 d'agost del 2014

Estat de canvis en el patrimoni net	Fons social/ patrimonial	Excedents de l'exercici anterior	Resultat de l'exercici	Aportació compensació de pèrdues	Subvencions, donacions i llegats de capital	Total
Saldo a 31 d'agost del 2013	300.506	(9.943.329)	(4.313.601)	8.104.000	502.313	(5.350.111)
Saldo a 1 de setembre del 2013	300.506	(9.943.329)	(4.313.601)	8.104.000	502.313	(5.350.111)
Total d'ingressos i despeses reconeguts	0	0	(3.984.753)	0	(14.993)	(3.999.746)
Operacions de patrimoni net	0	0	0	11.095.000	0	11.095.000
Altres variacions del patrimoni net	0	(4.313.601)	4.313.601	0	0	0
Saldo a 31 d'agost del 2014	300.506	(14.256.930)	(3.984.753)	19.199.000	487.320	1.745.143

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

Quadre 16. Estat total de canvis en el patrimoni net a 31 d'agost del 2015

Estat de canvis en el patrimoni net	Fons social/ patrimonial	Excedents de l'exercici anterior	Resultat de l'exercici	Aportació compensació de pèrdues	Subvencions, donacions i llegats de capital	Total
Saldo a 31 d'agost del 2014	300.506	(14.256.930)	(3.984.753)	19.199.000	487.320	1.745.143
Saldo a 1 de setembre del 2014	300.506	(14.256.930)	(3.984.753)	19.199.000	487.320	1.745.143
Total d'ingressos i despeses reconeguts	0	0	(26.403)	0	(257.387)	(283.790)
Altres variacions del patrimoni net	0	(3.984.753)	3.984.753	0	0	0
Saldo a 31 d'agost del 2015	300.506	(18.241.683)	(26.403)	19.199.000	229.933	1.461.353

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

Quadre 17. Estat de fluxos d'efectiu a 31 d'agost del 2014 i del 2015

Estat de fluxos d'efectiu	2014	2015
Resultat de l'exercici	(3.984.753)	(26.403)
Ajustos del resultat		
Amortització de l'immobilitzat	2.006.770	1.671.775
Valoració de provisions	332.532	(269.594)
Subvencions traspassades	(480.494)	(385.387)
Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat	249	685.693
Ingressos financers	(5.934)	(7.911)
Despeses financeres	1.205.514	1.073.661
Diferències de canvi	4.288	30.470
Altres ingressos i despeses	(221.186)	543.387
Canvis en el capital corrent		
Existències	28.514	(11.874)
Deutors i altres comptes a cobrar	273.884	(114.155)
Altres actius corrents	410.876	(635.005)
Creditors i altres comptes a pagar	462.202	(2.963.236)
Altres actius i passius no corrents	(875.068)	0
Altres fluxos d'efectiu		
Pagament d'interessos	(1.155.259)	(1.027.593)
Cobrament d'interessos	5.934	7.911
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	(1.991.931)	(1.428.261)
Pagaments per inversions		
Immobilitzat intangible	0	(19.800)
Immobilitzat material	(763.314)	(930.364)
Cobraments per desinversions		
Immobilitzat material	118.919	121.942
Altres actius financers	429.682	1.308.393
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(214.713)	480.171
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni		
Variació de fons	2.351.000	8.744.000
Subvencions, donacions i llegats rebuts	465.500	128.000
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer		
Emissió de deutes amb entitats de crèdit	5.750.000	0
Devolució i amortització de deutes amb entitats de crèdit	(3.585.531)	(972.335)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	4.980.969	7.899.665
Augment/Disminució neta de l'efectiu o equivalents	2.774.324	6.951.575
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici	(403.521)	2.370.803
Efectiu o equivalents al final de l'exercici	2.370.803	9.322.378

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de la Fundació.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe va ser tramès el 21 de desembre del 2017 a la Fundació del Gran Teatre del Liceu.

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, la Fundació va demanar una pròrroga per presentar les al·legacions i el termini es va ampliar fins al 25 de gener del 2018.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per la Fundació del Gran Teatre del Liceu es reproduïx literalment a continuació.

En relació amb les al·legacions presentades per la Fundació, la Sindicatura de Comptes posa de manifest que en compliment estricte de les funcions que té atribuïdes per la Llei 18/2010 i pel marc constitucional regulador del dret a l'honor, s'ha eliminat el nom de les persones físiques d'un quadre de les al·legacions.

La documentació que s'esmenta en les al·legacions de la Fundació no es transcriu en l'informe però consta en l'arxiu de la Sindicatura.

Assumpte: Al·legacions al Projecte d'Informe de fiscalització (Ref. 18/2016-D)

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

El Sr. Roger Guasch i Soler, major d'edat, amb NIF [...], actuant en nom i representació de la **FUNDACIÓ DEL GRAN TEATRE DEL LICEU**, amb CIF G-60754223 i domicili a La Rambla núm. 51-59 de Barcelona, 08002, en la seva qualitat de Director General de la Fundació, en virtut de l'escriptura de poder atorgada davant del Notari de Barcelona, Sr. Manuel-Ángel Martínez García, en data 8 d'octubre de 2013, i amb número de protocol 1795, **EXPOSA:**

- I. Que recentment la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha realitzat una revisió de l'activitat de la Fundació del Gran Teatre del Liceu (en endavant, la "FGTL" o la "Fundació") corresponent a l'exercici anual finalitzat el 31 d'agost de 2015.
- II. Que recentment ha rebut el Projecte d'Informe de fiscalització amb referència 18/2016-D emès per aquesta Sindicatura de Comptes, atorgant un termini per formular Al·legacions que finalitza el dia 25 de gener.
- III. Que dins del termini concedit, es formulen les següents

AL·LEGACIONS

PRÈVIA.- OBJECTE DEL PRESENT ESCRIT I CONSIDERACIONS PRÈVIES.

El present escrit té per objecte formular Al·legacions al Projecte d'Informe de la Sindicatura de Comptes de Catalunya sobre la FGTL en relació amb l'exercici finalitzat el 31 d'agost de 2015 (Ref. núm. 18/2016-D).

La voluntat de la FGTL és mantenir la màxima col·laboració amb la Sindicatura i, com s'ha fet durant el temps que han durat les tasques fiscalitzadores que han donat com a resultat el Projecte d'Informe objecte de les presents Al·legacions, facilitar la tasca d'aquesta Sindicatura. A aquests efectes, al llarg de les presents Al·legacions, la Fundació aportarà informació i documentació per complementar el contingut del Projecte d'Informe, indicant aquelles qüestions que aquesta Fundació entén que mereixen consideracions addicionals o que necessiten ser matisades i, en tot cas, posant-se a disposició d'aquesta Sindicatura per a adoptar qualsevol mesura que pugui resultar oportuna per a un millor funcionament de l'entitat.

Aquestes Al·legacions serviran, també, per acreditar com la FGTL ha actuat sempre amb el convenciment de que les decisions dels seus òrgans de govern es trobaven plenament emparades en la legalitat vigent i aplicable a cada cas, d'acord amb els consells dels assessors jurídics de la Fundació, tant interns com externs, i dels seus auditors, vetllant sempre perquè les decisions que s'adoptessin fossin les més beneficioses per l'entitat, dins el marc jurídic aplicable.

És precisament la voluntat de col·laborar amb la Sindicatura mencionada anteriorment i la necessitat de fer valer la correcció de l'actuació realitzada per la FGTL les que justifiquen, en darrera instància, la presentació de les presents Al·legacions en tota la seva extensió i és precisament aquests esperit de col·laboració el que preval sobre els dubtes jurídics que podrien portar a concloure que la FGTL queda exclosa de l'àmbit d'actuació de la Sindicatura.

A aquest respecte, es considera adient traslladar a la Sindicatura que, en opinió dels assessors jurídics de la Fundació i d'acord amb la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya (en endavant, Llei 18/2010), la FGTL podria no trobar-se subjecta, durant el període fiscalitzat, al control d'aquest òrgan fiscalitzador.

Com és conegut, l'article 3 de la Llei 18/2010 regula l'àmbit d'actuació subjectiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya i determina, en definitiva, quins ens resten sotmesos a la seva activitat fiscalitzadora.

Així, als efectes de determinar si la FGTL resta sotmesa al control de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, cal preguntar-se si durant l'exercici finalitzat a 31 d'agost de l'any 2015 –que és el que ha estat objecte de fiscalització– la FGTL es podia considerar una fundació del sector públic o, en cas de que no fos així, si se la podria considerar una entitat participada o finançada majoritàriament de manera directa o indirecta per la Generalitat, per les corporacions locals o per les universitats públiques catalanes, o si la seva participació minoritària sumada implicava, en la mateixa FGTL, una participació majoritària.

En relació amb la consideració de la FGTL com a una fundació del sector públic, s'hauria de tenir en compte que la referència continguda a l'article 3 de la Llei 18/201 és totalment genèrica i el cert és que la Llei no ofereix cap mena de criteri que permeti determinar, als efectes de la seva aplicació, què s'ha d'entendre per "*fundació del sector públic*".

Davant d'aquest escenari, resulta necessari comprovar si en aquell moment –exercici finalitzat el 31 d'agost de 2015– l'ordenament jurídic català oferia una definició del que, amb caràcter general, calia entendre per "*fundació del sector públic*".

I la realitat és que, si bé a la redacció original de l'article 331-2 del Llibre III del Codi Civil català es delimitava conceptualment les fundacions del sector públic, el cert és que mitjançant la Llei 7/2012, de 15 de juny, de modificació del Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, el Llibre III del Codi Civil català patí una important modificació i es va suprimir l'apartat segon de l'article 331-2 del Codi Civil, de manera que es va eliminar la definició de fundació del sector públic.

En conseqüència, després de la modificació del Codi Civil català, l'ordenament jurídic autonòmic no va oferir cap disposició legal on es definís què s'havia d'entendre per "*fundació del sector públic*" i és per això que, amb caràcter general, durant l'exercici finalitzat el 31 d'agost de 2015, a la FGTL no se la podia considerar una "*fundació del sector públic*". I això perquè no existia, insistim, cap norma que definís aquest tipus d'entitats.

Descartada, almenys des del punt de vista formal, la condició de fundació del sector públic de la FGTL durant el període objecte de fiscalització, cal comprovar si a l'entitat li resultava d'aplicació la clàusula residual prevista al mateix article 3 esmentat.

Això implica analitzar si, en aquell moment (exercici finalitzat el 31 d'agost de 2015), la FGTL es trobava participada o finançada majoritàriament de manera directa o indirecta per la Generalitat, per les corporacions locals o per les universitats públiques catalanes, o si la seva participació minoritària sumada implicava, en la pròpia FGTL, una participació majoritària.

Respecte a la participació, cal posar de manifest que, en aquell moment, segons l'article 11 dels Estatuts de la Fundació, dels vint-i-sis (26) patrons que formaven part del Patronat: set (7) corresponen a la Generalitat, tres (3) a l'Ajuntament de Barcelona i dos (2) a la Diputació de Barcelona, provinent la resta del sector privat.

Per tant, cap de les Administracions esmentades disposava de la majoria de la participació en el Patronat i la seva participació minoritària sumada era de 12 patrons, per tant, tampoc implicava, en conjunt, una participació majoritària.

Pel que fa al finançament, a 31 d'agost de 2015, el finançament de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona, representava el 31,7% del total, segons s'acredita a través del document explicatiu que s'acompanya com a **DOCUMENT NÚM. 1**.

En aquest sentit, les aportacions reals, en termes percentuals, van ser les següents:

- Generalitat: 21%

- Ajuntament de Barcelona: 6,85%
- Diputació de Barcelona: 3,85%

Així, tenint en compte aquestes dades, la condició prevista a l'apartat tercer de la lletra b) de l'article 3 de la Llei 18/2010 tampoc es compliria, atès que ni la Generalitat, ni l'Ajuntament de Barcelona ni la Diputació financen majoritàriament la FGTL, ni les seves aportacions, sumades, representen la majoria del finançament que, durant l'exercici finalitzat a 31 d'agost de 2015, va rebre la Fundació.

Com a conseqüència de tot l'anterior, es podria arribar a concloure, en opinió dels assessors jurídics interns i externs de l'entitat, que la FGTL no es troba en cap dels supòsits previstos a l'article 3 de la Llei 18/2010 i, per tant, no podia resultar sotmesa a la fiscalització de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

No obstant aquesta conclusió –que podria no ser compartida per la Sindicatura– i els efectes que podria tenir sobre el procediment fiscalitzador que ens ocupa, cal reiterar que no és voluntat d'aquesta Direcció General escudar-se darrera els dubtes que s'acaben d'exposar i defugir del present tràmit d'al·legacions. Com s'ha dit més amunt, aquesta Fundació considera necessari atendre aquest tràmit (i) per complementar el contingut del Projecte d'Informe, (ii) per reiterar que es posa a disposició d'aquesta Sindicatura per a adoptar qualsevol mesura que pugui resultar oportuna per a un millor funcionament de l'entitat i, en darrera instància, (iii) per acreditar que la FGTL ha actuat sempre amb el convenciment de que les decisions dels seus òrgans de govern es trobaven plenament emparades en la legalitat vigent i aplicable a cada cas, d'acord amb els consells dels seus assessors jurídics i auditors, vetllant sempre perquè les decisions que s'adoptessin fossin les més beneficioses per l'entitat, dins el marc jurídic aplicable.

Per últim, també forma part de l'objecte del present escrit reconèixer la tasca que aquesta Sindicatura ha realitzat amb el seu Projecte d'Informe. Aquesta Fundació considera que, malgrat les matisacions i comentaris que es veu obligada a realitzar, les observacions fetes per la Sindicatura són útils per millorar la gestió de la Fundació i seran tingudes en compte de cara a futures actuacions.

PRIMERA.- CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA GESTIÓ DE LA FGTL DURANT EL PERÍODE FISCALITZAT.

Com ja es va posar de manifest prèviament a aquesta Sindicatura, per entendre les actuacions dutes a terme per part de la FGTL durant el període fiscalitzat (que comprèn l'exercici anual finalitzat el 31 d'agost de 2015), resulta imprescindible referir-se al context en que es va produir aquella gestió.

Aquesta contextualització prèvia i de caràcter general té com a objectiu fonamental insistir en clarificar els motius que han justificat l'adopció de determinades decisions per part dels òrgans de govern de la FGTL. Decisions que en el Projecte d'Informe presentat per la Sindicatura han estat discutides.

Aquestes decisions van permetre revertir la situació extremadament crítica que patia el Teatre, i evitar perjudicis econòmics que podrien haver tingut conseqüències irrepa-

rables. Totes aquestes actuacions es van dur a terme, en tots els casos, amb l'acord o el coneixement del Patronat i de la Comissió Executiva de la Fundació, observant la legalitat vigent en aquell moment i seguint de manera estricta els consells i les indicacions dels assessors de la FGTL (auditors, assessors jurídics, etc.), tal i com es veurà al llarg del present escrit.

Totes les reunions i decisions del Patronat i de la Comissió Executiva que es mencionaran al llarg d'aquest escrit consten recollides a les actes corresponents, les quals han estat facilitades a la Sindicatura de Comptes en el transcurs dels treballs d'auditoria que han donat com a resultat el Projecte d'Informe objecte de les presents Al·legacions.

La conjuntura econòmica general resultava totalment adversa, i la situació financera de la FGTL era realment complicada. Davant d'aquest escenari es requerien respostes àgils i eficients i és en aquest context que es va aprovar el **Pla Estratègic i de Viabilitat 2014-2017** (en endavant, "**PEV**"), que preveia una sèrie d'accions que requerien una implementació urgent. Cadascuna de les decisions adoptades i, en alguns casos, discutides per la Sindicatura, responien a l'aplicació d'aquest PEV.

De fet, l'apartat segon d'aquest Pla tenia com a objecte justificar la necessitat de la seva implementació, indicant que resultava imprescindible dotar de recursos econòmics a la FGTL per donar continuïtat al projecte del Liceu. En el PEV s'apunten aspectes com ara la necessitat de determinar la tresoreria mínima necessària, la rehabilitació dels fons propis i la tresoreria, l'optimització dels costos salarials o l'optimització de la despesa general.

S'acompanya còpia del PEV com a **DOCUMENT NÚM. 2**.

Entenem, doncs, que aquest context no pot ser, en cap cas, ignorat per la Sindicatura de Comptes, i en aquest sentit és important deixar palès que l'exercici fiscalitzat partia d'una situació d'excepcionalitat que requeria implementar mesures urgents que, val a dir, sempre es van adoptar, amb el coneixement dels màxims òrgans de govern de l'entitat, responent al principi de protecció del patrimoni de la Fundació i seguint els consells dels seus assessors, que tenien com a objectiu principal evitar que l'entitat acabés, tècnicament, en situació de "*concurso de creditors*".

La situació era de tal gravetat que el Patronat de la FGTL, en sessió de data 4 d'octubre de 2013, va encarregar a la Direcció de l'entitat:

"(...) la redacció d'un pla estratègic del Teatre, en un període de tres mesos, on es contemplin les anteriors directius i s'especifiquin les activitats i es quantifiquin pressupostàriament, els costos i ingressos per fer-lo efectiu. Aquests provindran de les pròpies activitats artístiques, les mesures d'estalvi implantades, els increments de les aportacions futures provinents de les administracions, del programa de mecenatge del Teatre, i de totes les mesures de gestió que siguin pertinents".

La mateixa acta del Patronat, de 4 d'octubre de 2013, contenia referències ben explícites a la greu situació econòmica de la Fundació, que va justificar la pressa de les decisions a les que més endavant es farà referència.

Així, el seu President, Joaquim Molins, ja va indicar que les conseqüències de l'ERO que en el mes de setembre de 2013 es va dur a terme van ser perjudicials pel Liceu i va instar a recuperar les activitats del teatre però disminuint els seus costos i incrementant els ingressos, a través d'actuacions que s'havien de contemplar definitivament i de manera específica en el nou Pla Estratègic, per tal de que el mes de juliol de 2014 no fos necessari realitzar l'ERO que ja estava previst.

D'altra banda, el Conseller de Cultura de la Generalitat també va manifestar que era necessari redactar un pla estratègic per poder funcionar amb fiabilitat econòmica i financera, i el Sr. Jaume Ciurana, tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, també va demanar al nou Director General la implementació d'aquest pla d'actuació per solucionar el dèficit que arrossegava el Teatre i equilibrar els balanços. El representant del Consell de Mecenatge, el Sr. López Blanco, també va indicar que s'havien de *"(...) resoldre els temes més urgents, tant en els àmbits econòmics, artístics, com de gestió, que permetin assolir uns fons propis sòlids"*.

Tal i com es recull a l'acta, en aquesta mateixa reunió de Patronat es va autoritzar incrementar l'endeutament de la Fundació per valor de 5,75M€. Aquest crèdit es va autoritzar un cop l'endeutament, en el mes de maig del 2013, s'havia incrementat també en 6,0M€ per poder fer front a les necessitats financeres de la FGTL a curt i mig termini, amb deute a llarg termini.

A grans trets la situació que presentava la Fundació era la següent:

- Endeutament addicional de 12M€ el 2013, aprovat pel Patronat, impossible de retornar. Cal indicar que el segon crèdit de 5,75M€ estava condicionat a l'aprovació del PEV, com a molt tard, en el Patronat previst pel dia 31 de gener de 2014. En cas contrari, caldria retornar el crèdit íntegrament i no es podria renegociar el deute.
- Inexistència de tresoreria per fer front als pagaments corrents i salaris, ja en el mes d'octubre de 2013.
- Dèficit de tresoreria i, per tant, retards en el pagament per valor de 16M€ (proveïdors, seguretat social, artistes, altres teatres... etc.), el que significava un perjudici enorme per a la marca Liceu dins del circuit internacional.

A la vista del que s'acaba d'exposar, queda fora de tot dubte que la situació requeria l'adopció de mesures urgents i inajornables si es volia evitar, com s'ha dit, la fallida de la institució.

Seguint el principi de màxima protecció del patrimoni de la FGTL, i tenint en compte les limitacions financeres de l'entitat, l'elaboració del PEV la va assumir, directament, el mateix Director General, juntament amb el seu equip directiu, si bé que, per tal de garantir l'èxit de la seva implementació, es van efectuar els següents encàrrecs, tots ells de caràcter urgent i inajornable:

- Contractació d'una consultora amb experiència demostrada en organització i processos.
- Contractació d'una consultora experimentada per a la determinació del "gap" de tresoreria, que es va establir en 16M€, corroborant el que havia indicat la direcció general, així com per a liderar la reestructuració del deute de 15M€.

- Contractació d'un professional especialitzat en màrqueting i en avaluacions de públics i *pricing*. A més, la direcció general va decidir contractar un professional coneixedor del Liceu i de l'Òpera, de forma que les conclusions de la direcció general i la seva estratègia podien ser fidelment contrastades. Aquest professional, finalment, va passar a formar part de l'equip de la Fundació.
- Contractació d'un professional de rellevància i prestigi per fer una transformació urgent en l'àmbit del mecenatge i el patrocini.
- Contractació d'un professional per replantejar la comercialització del Liceu en tot allò que no tingués a veure amb les entrades d'espectacles.
- Altres contractacions urgents i inajornables com la direcció artística, l'adjunta a direcció artística o la direcció del cor.
- L'optimització de la plantilla garantint que aquesta es fes també amb la salvaguarda del patrimoni econòmic del Liceu.
- Regularitzar determinades situacions laborals provinents del passat de la forma més respectuosa possible amb la legalitat i ajustada al interessos econòmics del Liceu.
- La constant negociació amb el comitè d'empresa –amb l'acord dels auditors i els assessors legals– de la contenció de les pagues extres, que va permetre portar la pau social al Liceu i seguir tot el procés del PEV pràcticament sense problemes socials.

Els efectes d'aquestes contractacions en l'organigrama i l'organització de la Fundació van ser traslladats a la Comissió Executiva de l'entitat en la reunió celebrada el 28 de novembre de 2013, la qual era coneixedora i va autoritzar la posada en marxa de les mesures que, després, durant el període fiscalitzar per la Sindicatura, es van haver d'executar (veure també les actes de les reunions de la Comissió Executiva de 20 de febrer de 2014 i de 27 de juny de 2014).

Seguint el mandat dels òrgans de govern de l'entitat (tal i com es desprèn de les actes del Patronat de 24 de gener de 2014 i 14 de març de 2014), amb l'ajut d'aquests professionals, juntament amb l'equip directiu de la FGTL –principalment la direcció financera i la direcció de recursos humans– es va implementar el PEV de manera que es va aconseguir donar la volta a una situació econòmica i financera que semblava irreversible.

Els resultats del PEV

La FGTL va tancar el PEV 2014-2017 amb èxit, després d'aconseguir l'equilibri econòmic de la Fundació durant tres temporades consecutives. La previsió de tancament 2016-2017 presenta uns ingressos que es situen en els 44,8M€, el que representarà un increment de 7,8M€ respecte la temporada 2013-2014, i de 2,1M€ respecte a la temporada 2015-2016. En la línia del tancament de l'última temporada 2015-2016, ara s'estima un superàvit inicial de 242.000,00€, deixant enrere els resultats de dèficit de la temporada 2013-2014, que ascendien a uns 3,9M€.

La propera temporada s'inicia amb l'aplicació del nou Pla Estratègic de Sostenibilitat (en endavant, PES), la implementació del qual s'allargarà fins el 2021, amb l'objectiu de consolidar els resultats, així com per mantenir l'equilibri econòmic assolit amb la implementació del PEV. Consolidar i mantenir les aportacions de les Administracions

també és bàsic per fer front al desequilibri econòmic estructural –devolució dels crèdits obtinguts l'any 2013, seguir complint amb els compromisos laborals i fer front a les inversions necessàries estructurals del propi Teatre.

En el marc de la celebració del vintè aniversari de la reobertura del Teatre, els resultats de mecenatge i patrocini continuen amb tendència a l'alça i s'estimen en 6,5M€, un increment de 1,5M€ respecte la temporada 2013-2014, que representa un creixement del 29% des de la implantació de PEV. En l'última temporada s'ha observat un augment net del 10%, equivalent a 600.000,00€, que espera consolidar-se gràcies a que el vintè aniversari de la reobertura s'ha qualificat pel govern espanyol com un “*Evento de Excepcional Interés Público (EEIP)*”, que s'allarga fins el 2019.

A nivell artístic, la previsió d'ingressos per l'activitat és de 15,5M€, amb un increment de 3,7M€ respecte la temporada 2013-2014, que representa un creixement del 31%. L'increment en l'apartat artístic és degut a la bona acollida a nivell nacional i internacional de les temporades, tant pel que fa als seus títols més clàssics com en les propostes més innovadores, com per exemple el fenomen *Elektra*, d'Strauss, amb la direcció musical de Josep Pons, que va ser qualificada per la premsa com a “històrica”. Durant la temporada 2016-2017 hi ha hagut un total de 35 funcions en “*sold out*”: 16 d'òpera –*Macbeth*, *Le nozze di Figaro*, *Elektra*, *Don Giovanni*, *Thaïs* amb Plácido Domingo i gairebé la meitat de les funcions de *Rigoletto*–; i 19 funcions d'El Petit Liceu familiar i escolar.

Durant l'aplicació del PEV, el Liceu ha mantingut la política de destinar part significativa de l'increment d'ingressos a l'activitat artística i a la millora dels cossos artístics, a fi i efecte de millorar la seva qualitat artística. Després de grans actuacions com *Götterdämmerung* i *Benvenuto Cellini* la temporada 2015-2016, on ja es va veure un primer pas cap a l'excel·lència, l'Orquestra segueix recollint els seus fruits amb *Le nozze di Figaro* i *Elektra* el 2016-2017. S'ha obtingut l'aval del públic i, sobretot, de la crítica, que fa èmfasis en el “*treball impecable, aconseguint de la Simfònica lliceista un so espectacular*”, com apuntava el passat desembre el diari ABC, o El Mundo, que emfatitzava els resultats del Pla Musical, destacant que el treball de Josep Pons amb l'Orquestra del Liceu en aquests anys estava essent colossal. Per altra banda, Conxita Garcia, al capdavant del Cor, ha brodat una temporada amb grans moments on destaquen les actuacions de *Rigoletto* i *Il trovatore*. “*Va triomfar de nou el Cor del Liceu, a mans de Conxita Garcia, arrodonint una excel·lent temporada per a les hosts de la casa*”, afirmava La Vanguardia aquest mateix mes de juliol, o El País, que parlava de triomf del Cor “*en sus grandes escenas con un canto valiente y rico en matices verdianos*”.

Durant la temporada 2016-2017 s'ha aconseguit que les Administracions Públiques hagin restablert les aportacions marcades pels Estatuts de la Fundació amb les seves respectives subvencions i han fet front al desequilibri econòmic estructural per consens, una decisió bàsica per a l'èxit del PES, que, com s'ha dit, s'estendrà fins el 2021.

Les subvencions totals que rep la Fundació per part de les Administracions sumen 22,3M€ el 2017, amb un increment de 3M€ respecte la temporada 2015-2016, que van ascendir a 19,3M€. L'aportació ordinària a l'activitat de la FGTL ascendeix a 20,8M€ –increment 1,5M€–, i representa un 47% dels ingressos de la temporada

2016-2017. Les aportacions del sector públic es completen amb 1,5M€ que van destinats a l'apartat de capital per a inversions.

Per altra banda, per primera vegada en els darrers anys, les Administracions fan una aportació d'1M€ al Consorci del Gran Teatre del Liceu, addicional a les subvencions que rep la FGTL, a fi i efecte de poder fer front a les necessitats d'inversió estructural que té el propi edifici, ara ja a les portes del 20è aniversari de la seva reobertura, i al mateix temps, a donar solució a un problema de relació econòmica entre la FGTL i el Consorci per reduir el deute entre ambdues entitats.

La temporada 2016-2017 ha estat un èxit tant pel volum d'entrades posades a la venda com per l'assistència de públic al Teatre, que ha ascendit a 295.600 espectadors, és a dir, 55.800 més que a la temporada 2013-2014, representant un increment del 23%.

L'ocupació real de la temporada s'ha mantingut en el 86% respecte les entrades posades a la venda, que ha incrementat significativament respecte la temporada 2013-2014. Aquesta ocupació, normalitzada sobre les entrades posades a la venda en la temporada 2013-2014, ascendeix al 96%, davant el 78% real de la temporada 2013-2014.

Les entrades per a joves s'han pràcticament doblat des de la temporada 2013-2014, passant, de 18.985 entrades, a les 36.345 entrades d'enguany, el que suposa un increment del 91%.

El Petit Liceu ha tancat amb prop de 63.000 espectadors, el que suposa una ocupació de gairebé el 90%, i un increment del 28% envers la temporada 2013/14.

Aquesta temporada el públic no local ha representat un 20,1% del total, del qual un 14,3% correspon a clients estrangers. En la temporada 2013-2014 el percentatge de turistes era aproximadament d'un 7%.

El Liceu actualitza les seves dades sobre l'impacte econòmic amb un recent estudi realitzat pel Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona, que posa de relleu la millora de la institució respecte el seu últim estudi de 2014. Els resultats atribueixen al Liceu una aportació econòmica a l'activitat, principalment de la ciutat de Barcelona, de 129,8M€, amb un impacte en el valor afegit brut de 64,9M€, i 984 llocs de treball, com a conseqüència de la suma dels efectes directes, indirectes i induïts. Per tant, cada euro gastat en el Liceu acaba generant un euro addicional en la resta de l'economia, així com cada lloc de treball directe induïx a crear 2,2 en la resta de sectors econòmics. S'acompanya còpia d'aquest informe com a **DOCUMENT NÚM. 3**. I com a **DOCUMENT NÚM. 4** còpia de l'informe d'impacte econòmic emès per aquest mateix òrgan el mes de desembre de 2013. La comparació d'aquests dos informes revela que gràcies a la gestió de la direcció l'impacte econòmic de l'entitat sobre la ciutat ha augmentat notablement en els darrers exercicis.

D'altra banda, si bé les subvencions públiques són significatives, l'activitat econòmica pròpia del Liceu ha suposat un ingrés fiscal directe al conjunt d'Administracions públiques d'11,3M€, significat un retorn de pràcticament el 50% de les subvencions

rebudes. Tanmateix, aquest retorn fiscal ascendeix a 27,9M€ si es tenen en compte les rendes generades per l'impacte indirecte i induït, és a dir, tenint en compte les rendes totals generades, per cada euro de subvenció del Liceu se'n generen 1,54 euros de rendes fiscals.

Això vol dir que el Liceu multiplica les aportacions públiques per més d'un 600%: per cada euro que aporten les Administracions en forma de subvenció, surten 6,7€ en forma d'activitat econòmica (facturació).

Però el Liceu genera altres tipus d'impactes que no són estrictament econòmics, com per exemple l'impacte del seu Projecte Social, presentat aquest 2017 i que genera un retorn anual a la societat en accessibilitat tant a l'activitat cultural com a l'edifici del Teatre per a totes aquelles persones que, ja sigui per dificultats físiques, o per dificultats econòmiques, no poden accedir-hi. La recent edició de *Liceu a la fresca* ha multiplicat per tres la difusió operística respecte el 2016, amb l'impacte a gairebé 300.000 persones –100.000 a les places i 189.000 des de les seves llars a través del 33 i La 2–. 166 municipis de tot Espanya i Andorra, amb 169 pantalles, van retransmetre una nova producció d'*Il trovatore*, que per primera vegada va poder-se projectar a tot Espanya, amb una afluència de 4.000 persones a la plaza Mayor de Madrid i 5.000 repartides a quatre emplaçaments de Barcelona. Una altra bona referència són els resultats d'*Apropa Cultura* durant la temporada 2016-2017: 2.828 persones amb risc d'exclusió social han vingut al Liceu per realitzar algun tipus d'activitat, ja siguin visites, assaigs, funcions, etc.

Durant la temporada 2016-2017, el Liceu ha posat un total de 93.800 entrades a disposició d'algun dels programes de desenvolupament de públics i divulgació de l'òpera, el que suposa prop d'un terç del públic total del Liceu, amb una aportació social que s'acosta a 1,5M€. Respecte les darreres dues temporades el Liceu pràcticament ha doblat la seva aportació social en número d'entrades i l'aportació econòmica destinada i seguirà en aquesta política social d'apropament a la ciutadania i de facilitar l'accés al teatre, amb la voluntat d'augmentar un 10% aquests recursos durant la propera temporada.

Finalment, i com a conclusió, cal posar de manifest que la situació econòmica i financera de la FGTL era, com s'ha vist, realment preocupant i és en aquest context que s'han d'emmarcar les decisions adoptades per l'entitat, que es van haver d'implementar, com s'ha dit, amb un innegable caràcter urgent i inajornable.

Malgrat aquesta urgència, durant el període objecte de fiscalització, les decisions de la Fundació es van adoptar sempre seguint els consells dels assessors jurídics de l'entitat, tant interns com externs, i dels seus auditors, segons l'àmbit d'expertesa corresponent a les decisions que s'havien d'adoptar, amb el convenciment, en conseqüència, de que no hi havia cap actuació que no s'adequés plenament a la legalitat vigent o a la més estricta prudència financera o comptable.

Així mateix i com s'ha dit, al llarg del present escrit d'Al·legacions, quedarà acreditat que les esmentades actuacions van resultar adequades a la legalitat i van aconseguir assolir l'objectiu que es pretenia, que no era un altre que, amb ple respecte al marc jurídic aplicable a cada cas, garantir la conservació del patrimoni de la FGTL i

millorar notablement la seva situació econòmica. Els resultats són, com s'ha vist, totalment reveladors.

Per últim, simplement afegir que els comptes anuals corresponents a l'exercici finalitzat a 31 d'agost de 2015 van ser aprovades pel Patronat de la Fundació, així com l'informe de gestió, en la seva reunió celebrada l'11 de maig de 2016.

SEGONA.- AL·LEGACIONS DE LA FGTL A LES OBSERVACIONS CONTINGUDES AL PROJECTE D'INFORME DE FISCALITZACIÓ AMB REFERÈNCIA 18/2016-D, EMÈS PER AQUESTA SINDICATURA DE COMPTES.

Un cop contextualitzades les actuacions dutes a terme per la FGTL en el marc de l'execució del PEV i que han estat objecte d'anàlisi per part de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, a continuació es farà referència a l'abast d'aquesta fiscalització i es formularan observacions i comentaris a les observacions plantejades per la Sindicatura en el seu Projecte d'Informe.

Des d'un punt de vista sistemàtic, la fiscalització realitzada per la Sindicatura de Comptes es troba descrita a l'apartat segon del Projecte d'Informe. En un primer apartat, anomenat "*Retiment de comptes*", la Sindicatura recorda que a la FGTL l'exercici econòmic s'inicia l'1 de setembre de cada any i finalitza el 31 d'agost de l'any següent, i que l'11 de maig de 2016 el Patronat de la Fundació va aprovar els comptes anuals corresponents a l'exercici finalitzat el 31 d'agost de 2015, que ara han estat objecte de fiscalització.

En un segon apartat, la Sindicatura fiscalitza el compte de pèrdues i guanys de l'entitat, analitzant els ingressos i les despeses de la FGTL, la qual cosa ha donat lloc a una sèrie d'observacions que es troben a l'apartat 3.1 del mateix Projecte d'Informe.

Dit l'anterior, a continuació es formularan observacions i comentaris a les diferents observacions plantejades per la Sindicatura, reiterant, en bona mesura, les observacions formulades prèviament per la FGTL en el transcurs del procés fiscalitzador que ha donat com a resultat el Projecte d'Informe objecte de les presents Al·legacions.

OBSERVACIÓ 1: *En la realització del treball hi ha hagut diverses limitacions a l'abast per la manca de conciliació entre els llistats de seguiment d'aportacions i d'espais llogats i la comptabilitat, manca de detall de remuneracions pendents de pagament al personal, manca de detall de les factures pendents de rebre a 31 d'agost del 2015, manca de documentació i justificació de traspassos d'efectiu al Consorci i manca d'informació sobre produccions donades de baixa (vegeu els apartats 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4, 2.2.5 i 2.2.6). Totes aquestes limitacions posen de manifest debilitats en el control intern de la Fundació.*

En relació amb aquesta observació, a l'apartat 2.2.1 (pàg. 20, *in fine*) del Projecte d'Informe es posa de manifest per part de la Sindicatura que, en les aportacions en espècie, la FGTL registra un ingrés per l'import total establert en el contracte en l'exercici que correspon a la temporada a la qual va destinada l'aportació, sense esperar a rebre la contrapartida que correspongui.

Segons la Sindicatura, hi ha d'haver correlació temporal entre el registre de l'ingrés i la despesa, no obstant, pel que fa a aquest punt, la Fundació s'ha limitat a registrar els ingressos de les aportacions en espècie seguint el criteri marcat pels seus auditors –els quals, en els seus informes d'auditoria, han manifestat la seva opinió favorable i sense salvetats– i confiant, en conseqüència, en que la seva actuació s'havia ajustat sempre a criteris tècnics i comptables.

Pel que fa a aquest punt, s'aprofita l'ocasió per posar de manifest, en relació a l'apartat 2.2.2 (*ingressos per arrendaments*) del Projecte d'Informe, que la Sindicatura afirma que un 42,99% dels ingressos per cessions d'espais corresponen als derivats d'un conveni de col·laboració entre la FGTL i una entitat financera formalitzat el 4 de setembre de 1998, amb una aportació total de 16,20M€ i una durada de vint-i-cinc anys. No obstant, cal puntualitzar que la facturació a aquesta entitat financera durant la temporada 2015, d'acord amb el contracte subscrit, hauria estat de 694.517,57€, repartit en diverses comptes comptables, de manera que, com s'ha dit en repetides ocasions al llarg del procés fiscalitzador, l'esmentat percentatge és erroni i s'hauria de reformular.

Pel que fa a les **diferències entre els imports dels lloguers que figuren al llistat facilitat a la Sindicatura i els que consten registrats a la comptabilitat (apartat 2.2.2 del Projecte d'Informe, pàg. 22)**, cal posar de manifest que la FGTL ha facilitat a la Sindicatura el llistat intern que el departament responsable de la gestió utilitza per fer un seguiment dels ingressos. Poden existir diferències entre la informació que figura als llistats de control intern aportats a la Sindicatura i la que figura a la comptabilitat. No obstant, no existeix la necessitat de que siguin informes conciliats, sinó complementaris, que aporten informació diferent. Es tracta de llistats de seguiment intern, documents de treball sense validesa comptable. Per tant, no es pot admetre l'afirmació que fa el Projecte d'Informe de la Sindicatura de que existeixen debilitats en el control intern de la Fundació.

També en aquest punt, i tenint en compte que es tracta d'un aspecte relacionat amb la manca de pista d'auditoria, cal fer referència a l'**apartat 2.2.3 del Projecte d'Informe**, relatiu als **ajuts concedits**. En aquest apartat es fa referència a que una entitat privada havia transferit a la Fundació un total de 150.000,00€, els quals van ser transferits, al seu torn, a la Liceu Opera House US Foundation.

Segons la Sindicatura, la transferència de 100.000,00€ per part d'aquesta Fundació a favor d'aquella entitat sí que estaven justificats, mentre que els 50.000,00€ restants no tenien, suposadament, emparament en cap pacte o conveni.

Pel que fa a aquest punt, cal posar de manifest, tal i com així es va traslladar a l'Auditora de Comptes en data 21 de juny de 2017 a través de correu electrònic, que existien tres convenis signats amb aquella entitat privada que emparaven aquests pagaments. El primer, de 23 de novembre de 2014, preveia una transferència de 100.000,00€ a favor de la FGTL per destinar-la a la Liceu Opera House US Foundation.

El segon conveni, de 2 de novembre de 2015, en el que es preveu una aportació de 120.000,00€ en metàl·lic, i un tercer conveni, de 31 d'agost de 2016, on es preveu una altra aportació de 70.000,00€. En conseqüència, tant l'aportació de 100.000,00€

efectuada en primer lloc, i en diversos pagaments, com l'aportació de 50.000,00€ efectuada posteriorment, es trobaven emparades pels convenis formalitzats. Obren en poder de la Sindicatura còpia d'aquests convenis. A aquests efectes, també es va facilitar a la Sindicatura còpia de la sortida i entrada de diners.

Per últim, es vol posar de manifest que la FGTL sempre va actuar seguint el criteri marcat pels seus auditors, els quals sempre van manifestar la seva opinió favorable als comptes anuals presentats per la Fundació i no van formular cap mena d'observació al respecte, de manera que l'entitat actuava sota el convenciment de que les seves decisions gaudien del suficient emparament legal i comptable.

A més a més, en relació amb els aspectes assenyalats de manera particular a la present Al·legació, cal reiterar que no s'accepta l'advertiment genèric de que es *“posen de manifest debilitats en el control intern de la Fundació”*, atès que aquest control va més enllà del que reflecteix la comptabilitat de l'entitat i no resulta just ni adequat realitzar una afirmació tan categòrica sobre la base d'informació acreditadament parcial.

I és que totes les actuacions dutes a terme per part de la Fundació es troben suficientment documentades i s'han instrumentalitzat a través dels corresponents contractes i convenis, els quals han contribuït a millorar els ingressos de l'entitat i han suposat un clar benefici per aquesta.

Sens perjudici del que s'acaba de posar de manifest, la FGTL agraeix les observacions formulades per la Sindicatura i, malgrat no admetre la suposada manca de control intern, es compromet a millorar els instruments de seguiment i fiscalització de la seva gestió, especialment pel que fa als espais llogats, i a treballar amb els auditors per millorar el seu reflex comptable.

Com a conseqüència de l'anterior, es pot concloure que no ha existit cap actuació antijurídica o contrària als interessos de la Fundació, o que hagi pogut causar un perjudici als seus fons o al seu patrimoni.

OBSERVACIÓ 2: *Els procediments comptables seguits per la Fundació no permeten obtenir la composició de determinades partides de despeses i ingressos, fet que dificulta el seu seguiment i control (vegeu els apartats 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4 i 2.2.5).*

La FGTL utilitza el SAP com a eina de gestió integral. Davant la necessitat de fer tancaments mensuals i saber en tot moment el que està facturat i el que resta pendent de facturar, l'empresa de serveis que assessorava a la Fundació en SAP va realitzar uns canvis en el sistema per tal de poder adaptar-lo a aquesta necessitat.

De manera individual es disposa de tota la traçabilitat de cadascuna de les operacions i, per tant, no s'accepta l'afirmació que es fa al Projecte d'Informe segons la qual no és possible efectuar un seguiment i control adequat de determinades partides de despeses i ingressos.

Cal insistir, no obstant, en que la FGTL agraeix les observacions formulades per la Sindicatura i, malgrat no admetre la suposada manca de traçabilitat de determinades

partides d'ingressos i despeses, es compromet a millorar els instruments de seguiment i control intern.

En qualsevol cas, es pot igualment concloure que no ha existit cap actuació anti-jurídica o contrària als interessos de la Fundació, o que hagi pogut causar un perjudici als seus fons o al seu patrimoni. Val a dir que la Sindicatura tampoc fa referència a l'existència de cap mena de perjudici en aquest sentit.

OBSERVACIÓ 3: *La Fundació ha aplicat preus i descomptes en la venda d'entrades i abonaments, en els lloguers d'espais i en les visites del Teatre que no consten en les tarifes aprovades i que no han estat aprovats pel Patronat (vegeu els apartats 2.2.1 i 2.2.2).*

En primer lloc es posa de manifest per part de la Sindicatura de Comptes que els preus i descomptes aplicats en la venda d'entrades i abonaments, en els lloguers i en les visites no consten en les tarifes aprovades.

Davant d'aquesta primera afirmació cal deixar palès que en la gran majoria dels casos els preus i les tarifes que s'apliquen són les efectivament aprovades, si bé cal tenir en compte que, si existeixen algunes diferències (mínimes), és perquè ens trobem davant de preus privats que no resten sotmesos a l'estricta regulació dels preus públics i això atorga més marge de maniobra a l'equip directiu a l'hora de determinar-los.

A més a més, també cal tenir molt present que la FGTL no es dedica únicament a gestionar uns pressupostos nodrits exclusivament per assignacions pressupostàries d'origen públic, sinó que la Fundació també gestiona ingressos, essent que tot plegat es reflecteix en el corresponent compte de resultats. Això significa que l'entitat ha de vetllar per mantenir un determinat nivell d'ingressos de *ticketing* i de lloguers de sales, entre d'altres, i això requereix gestionar, també, costos d'oportunitat.

En aquest sentit, la Direcció General de la FGTL, juntament amb la Direcció de Màrqueting i la Direcció d'Esdeveniments, gestionaven el mercat en base a principis d'oferta i demanda i això exigeix realitzar promocions, descomptes i altres accions per tal d'assolir el nivell de vendes previst en el pressupost.

A nivell particular, i pel que fa als **lloguers**, s'indica de manera concreta a l'apartat 2.2.2 del Projecte d'Informe (pàg. 22), que **sis contractes no han estat facilitats a la Sindicatura**. En relació amb aquest punt, es posa de manifest que aquests contractes s'han enviat en nombroses ocasions per correu electrònic però el seu pes n'ha impedit la seva correcta tramesa. S'adjunta, novament, còpia dels correus enviats amb la informació que s'adjunta, i les explicacions que s'han donat. En tot cas, si manca quelcom més sol·licitem a la Sindicatura aclariment al respecte. S'adjunta còpia d'aquesta correspondència com a **DOCUMENT NÚM. 5**.

En el mateix apartat també es fa referència a que **en els dotze contractes onerosos les tarifes aplicades no són les aprovades**. En aquest sentit, es comunica a la Sindicatura que, com ja ha estat avançat, poden existir variacions però que, en qualsevol cas, les tarifes finalment aplicades hauran disposat del vist i plau de la Direcció General i del Comitè Executiu de la Fundació.

Pel que fa als preus de les visites, a l'apartat 2.2.2 del Projecte d'Informe (pàg. 23, *Ingressos accessoris i altres de gestió corrent*) es fa referència a que els preus i els descomptes aplicats sobre els preus de les visites no van ser els aprovats.

En relació amb això, caldria que la Sindicatura indiqués a quins preus en concret es refereix, atès que hi ha dos tipus de visites, les individuals, que es venen a les taquilles i, per tant, tenen una tarifa aprovada, que són la majoria i les que són en grup, sobre les que s'han aplicat descomptes a mode d'incentiu.

En aquest sentit, a continuació es fa referència a un correu electrònic enviat a l'Auditora de la Sindicatura on se li posa de manifest que les tarifes s'aproven en el mateix moment en que s'aproven els pressupostos. En aquest mateix correu electrònic constaven les tarifes aplicables a la temporada 2014-2015. S'adjunta copia d'aquest correu com a **DOCUMENT NÚM. 6**.

Però a banda d'afirmar que els preus i descomptes aplicats no coincideixen amb les tarifes aprovades, la Sindicatura de Comptes també manifesta que els mateixos no han estat aprovats pel Patronat.

Tanmateix, cal posar de manifest, com es veurà a continuació, que el Patronat no era l'òrgan competent per aprovar aquests descomptes i que aquesta facultat corresponia al Director General, que dissenyava la política de preus i la sotmetia a la validació de la Comissió Executiva.

Les facultats del Patronat es troben recollides a l'article 16 dels Estatuts de la FGTL i entre les mateixes no es troba expressament recollida la consistent en l'aprovació de les tarifes o els descomptes aplicables sobre les mateixes. Cap de les facultats enumerades té res a veure amb l'aprovació d'aquests preus i, a més a més, cal descartar que es tracti d'una facultat indelegable (art. 16.2.q), de manera que es pot concloure, amb tota seguretat, que l'aprovació dels preus i els descomptes no era una facultat reservada al Patronat. Per tant, l'observació que fa la Sindicatura, consistent en assenyalar que aquests descomptes no han estat aprovats pel Patronat, no pot considerar-se vàlidament formulada, atès que aquesta facultat no es trobava, insistim, expressament reservada a aquest òrgan.

D'altra banda, i com ja ha estat avançat, és el Director General qui presenta periòdicament la política de preus de cada exercici a la Comissió Executiva, i ho fa d'acord amb les facultats que té conferides en virtut de l'article 33 dels Estatuts, segons el qual correspon al Director General, entre d'altres:

"a) Presentar a la Comissió Executiva per a la seva aprovació i elevació al Patronat, quan calgui, el programa d'activitats de la Fundació i els projectes de memòria d'activitats de la Fundació i els projectes de memòria d'activitats, inventari i els comptes anuals, pressupostos i liquidació del corresponent a l'exercici anterior.

b) Portar la iniciativa de les tasques de finançament i contractació de la Fundació.

(...)".

Dins d'aquestes facultats s'entén inclosa la iniciativa sobre el disseny de la política de preus i la seva presentació a la Comissió Executiva. A més a més, les facultats atorgades al Director General per part del Patronat de la Fundació en la sessió celebrada el 4 d'octubre de 2013 i elevades a públic mitjançant escriptura pública de data 8 d'octubre de 2013, són també prou àmplies com per entendre-hi incloses les facultats relacionades amb el disseny de la política de preus i els descomptes. S'acompanya còpia d'aquesta escriptura d'apoderament com a **DOCUMENT NÚM. 7**.

D'altra banda, cal insistir en que el Director General ha presentat periòdicament la seva política de preus davant de la Comissió Executiva, que l'ha validat d'acord amb la facultat de supervisió de la gestió del Director General recollida a la lletra g) de l'article 24.2 dels Estatuts de l'entitat, i d'acord amb la facultat de fixació dels preus de venda de llotges i butaques prevista a la lletra f) del mateix precepte.

Així es desprèn, per exemple, de l'Acta de la Comissió Executiva estesa el 29 de gener de 2015, al punt cinquè de la qual es deixa constància de l'exposició de la política de preus feta pel Director General. S'acompanya còpia d'aquesta acta com a **DOCUMENT NÚM. 8**.

En conseqüència, la facultat relativa a l'aprovació de les tarifes i els seus descomptes no es trobava reservada expressament al Patronat, trobant-se el Director General suficientment facultat per prendre la iniciativa en aquest àmbit i sotmetre la seva actuació al criteri de la Comissió Executiva, de manera que no es pot considerar una incidència el fet de que aquests descomptes no fossin aprovats pel Patronat.

Per tant, tots els preus i descomptes en la venda d'entrades i abonaments, en els lloguers d'espais i en les visites del Teatre, s'han aplicat d'acord amb els Estatuts de la Fundació i les facultats i apoderament conferits a favor de les persones que els han aplicat i/o autoritzat, de manera que, també en aquest cas, l'actuació de la Fundació ha estat jurídicament vàlida i ha suposat, en darrera instància i com s'ha acreditat, un benefici per als ingressos i patrimoni de l'entitat.

OBSERVACIÓ 4: *Per a l'exercici fiscalitzat no existien tarifes aprovades dels serveis addicionals prestats als arrendataris dels espais del Teatre, sinó que es negociaven de forma individual amb cada client (vegeu l'apartat 2.2.2).*

Pel que fa a aquest punt, ens remetem a les explicacions donades en relació amb l'**aprovació dels descomptes sobre els preus de les visites** i sobre els descomptes aplicats en el lloguer dels espais, en el sentit de que aquestes tarifes les aplicava la Direcció General fent ús de les seves facultats de gestió ordinària, previstes als Estatuts de l'entitat i a l'apoderament atorgat al seu favor. Cal tenir en compte, especialment, que cada esdeveniment objecte d'arrendament és diferent i requereix, per tant, serveis diferents que només és possible concretar cas per cas. Aquesta realitat obliga a que cada arrendament s'hagi de negociar per separat i de forma individual amb cada arrendatari.

A més, cal posar de manifest que totes les actuacions relatives a la fixació de les tarifes en concepte de serveis addicionals s'han dut a terme d'acord amb el contingut dels contractes vàlidament subscrits entre els arrendataris i la FGTL i que els

descomptes mai s'han aplicat de manera arbitrària. A aquests efectes, i a mode d'exemple, s'acompanyen com a **DOCUMENTS NÚM. 9, 10, 11 i 12** els contractes subscrits amb diferents arrendataris de dates 16 d'octubre de 2014, 10 de desembre de 2014, 12 de març de 2015 i 13 d'abril de 2015.

Es tracta, com dèiem, de contractes vàlidament formalitzats on es regulen de manera detallada les condicions econòmiques, fixades d'acord amb el marge de discrecionalitat de que disposa l'equip directiu i tenint en compte el caràcter privat de la Fundació. Cal insistir que ens trobem davant de preus privats, i no pas davant de preus públics. Per tant, com a preus privats, la seva determinació es produeix en un context de mercat i ve donada pel joc de l'oferta i la demanda i per la incidència que aquest joc pot tenir el cost d'oportunitat i la competència d'altres equipaments.

Finalment, cal concloure aquesta Al·legació, un cop més, posant de manifest que no ha existit cap actuació antijurídica o contrària als interessos de la Fundació, o que hagi pogut causar un perjudici als seus fons o al seu patrimoni.

OBSERVACIÓ 5: *La Fundació té subscrits contractes de mecenatge i patrocini, en efectiu i en espècie, amb diverses empreses, en els quals la Fundació atorga, a més de la difusió corresponent com a patrocinador, beneficis que són valorables econòmicament. Aquest fet fa que el negoci jurídic que s'acaba realitzant no s'ajusti ni a la figura del conveni de mecenatge ni a la del contracte de patrocini.*

En relació amb aquest punt cal esmentar, amb caràcter general, que la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge, a l'hora de regular el conveni de mecenatge, no prohibeix de manera expressa que, a banda de la difusió, es puguin preveure altres beneficis per als mecenes.

El contracte de patrocini tampoc prohibeix de manera expressa aquesta possibilitat i, de fet, és freqüent que en contractes d'aquest tipus, al mecenes o a l'entitat patrocinadora, a banda de la pròpia difusió, se li cedeixin espais o se li apliquin descomptes en determinades prestacions. De fet aquestes cessions també es produïren a favor de les Administracions públiques amb presència al Patronat de la Fundació, a petició d'aquestes, les quals, en ocasions, les cediren també a tercers.

Allò rellevant és que aquests beneficis quedin degudament regulats i no resultin massa genèrics o indeterminats. Res impedeix, doncs, que s'apliquessin aquests beneficis als patrocinadors o mecenes, o a aquelles activitats sense ànim de lucre que coincidissin amb les finalitats de la FGTL, o aquells esdeveniments que la Fundació volgués promocionar per raons d'interès general o anàlegs.

Resultaria viable, per exemple, que a canvi d'aquests beneficis es donés més difusió de la FGTL, o els mecenes o l'entitat patrocinadora en promocionessin la seva activitat.

Com es veurà a l'hora de tractar la següent Al·legació, els beneficis que reporten aquests contractes i acords es troben degudament valorats per part de la Fundació, així com les despeses que els mateixos generen.

La conclusió que s'extreu de l'anàlisi d'aquestes valoracions és que en cap cas els costos derivats d'aquests acords superen als beneficis que els mateixos li reporten a la FGTL, de manera que no ha existit cap actuació contrària als interessos de la Fundació, o que hagi pogut causar un perjudici als seus fons o patrimoni, ans el contrari.

OBSERVACIÓ 6: *De la revisió dels contractes de mecenatge i patrocini es des- prenen diverses observacions sobre el seu control, seguiment i comptabilització, com per exemple, per la seva rellevància, les següents (vegeu l'apartat 2.2.1):*

- *La Fundació no fa una valoració dels beneficis atorgats als patrocinadors*

En relació amb aquesta afirmació, cal posar de manifest que la Fundació formalitza tres tipus de negocis jurídics: contractes de mecenatge, contractes de patrocini i convenis de col·laboració.

Els costos dels beneficis atorgats als mecenes, patrocinadors i col·laboradors es troben degudament valorats per part de la FGTL i la seva liquidació s'acompanya al present escrit com a **DOCUMENTS NÚM. 13 (costos mecenes), 14 (patrocinadors) i 15 (protectors)**.

Tal i com es desprèn d'aquests documents, en tots els casos (llevat d'un en que els costos varen quedar compensats pels beneficis), els beneficis que reporten a la FGTL aquests negocis jurídics són molt superiors a les despeses que els mateixos generen, de manera que no es pot considerar que existeixi cap perjudici econòmic per a l'entitat.

Així, la rendibilitat d'aquests acords es troba fora de tot dubte.

- *En diversos patrocinis en espècie s'ha observat que la Fundació no ha rebut la totalitat dels béns o serveis pactats com aportació, però el patrocinador sí que ha gaudit dels beneficis lligats al patrocini.*

En relació amb aquest punt, referit a l'**apartat 2.2.1 (pàg. 21) del Projecte d'Informe**, cal posar de manifest que en alguns casos és possible que l'import pactat inicialment en el document contractual no coincideixi amb l'aportació finalment realitzada.

Aquesta circumstància s'explica perquè, en alguns supòsits, les parts es veuen obligades a renegociar aquestes aportacions i és per aquest motiu que hi pot haver aportacions que a la Sindicatura li constin com no abonades en la seva totalitat. En relació amb això, seria convenient que la Sindicatura indiqués a quins casos concrets es refereix per, d'aquesta manera, poder-los revisar i formular els aclariments oportuns.

- *En diversos patrocinis en efectiu el pagament no es va fer dins la temporada 2014-2015 sinó amb posterioritat (en un cas continuava pendent de cobrament el juliol del 2017), però els patrocinadors sí van poder gaudir dels beneficis lligats al patrocini.*

En relació amb aquest punt cal posar de manifest que els contractes de mecenatge estipulen unes dates de pagament concretes i en el cas de que es produeixi alguna

demora la FGTL sempre ho gestiona de manera que l'afectació per a l'entitat sigui la menor possible i el deute es liquidi en el menor marge de temps possible.

A aquest respecte, si la Sindicatura identifiqués aquestes aportacions pendents, es podria comprovar si realment es troben registrades com a deute pendent de cobrar (morós).

Pel que fa a l'**apartat 2.2.1 (pàg. 21) del Projecte d'Informe**, es fa referència a que el departament de mecenatge centralitza els contractes però el control de les aportacions l'efectua el departament que rep la contraprestació. Com a conseqüència d'això, es posa de manifest que no existeix evidència del seguiment fet.

En relació amb aquest apunt cal posar de manifest que durant les darreres temporades s'està treballant en la millora de la gestió operativa del procediment intern i ja s'han implementat canvis organitzatius per millorar aquest seguiment (amb l'ajuda dels auditors de la Fundació, s'ha format un equip de professionals específicament destinat a aquesta tasca).

Al mateix **apartat 2.2.1 (pàg. 21)** es fa referència a que s'han registrat com a ingressos aportacions corresponents a contractes vençuts i no renovats. No obstant, si aquests ingressos s'han registrat es que aquests contractes es troben vigents. En qualsevol cas, seria convenient conèixer a quins supòsits concrets es refereix la Sindicatura per tal de poder comprovar si existeix o no aquesta incidència. Amb aquest coneixement, la FGTL serà capaç de detectar les suposades deficiències al·legades per la Sindicatura al seu Projecte d'Informe, les quals també podran ser esmenades gràcies a les mesures que ja s'estan implementant.

Per últim, es vol traslladar a la Sindicatura de Comptes que, també en aquesta ocasió, la FGTL agraeix les observacions formulades per la Sindicatura i, malgrat no admetre l'existència de les incidències assenyalades, es compromet, com s'ha dit, a millorar els instruments de seguiment i control intern en relació amb els acords que manté subscrits amb mecenes, patrocinadors i col·laboradors.

En qualsevol cas, es pot igualment concloure que no ha existit cap actuació antijurídica o contrària als interessos de la Fundació, o que hagi pogut causar un perjudici als seus fons, ans el contrari, doncs, com s'ha vist, aquestes col·laboracions sempre han reportat a la Fundació més beneficis que no pas despeses.

OBSERVACIÓ 7: *Els patrocinadors tenen dret a la utilització gratuïta de diversos espais del Teatre. En alguns casos el patrocinador ha cedit aquest dret a una altra entitat sense que estigués previst en el contracte de patrocini o encara que exclogués la possibilitat de cessió a tercers de la utilització dels espais. En un cas, el patrocinador va utilitzar la sala cedida de forma gratuïta per a l'organització d'un concert onerós. La Sindicatura considera que els espais cedits als patrocinadors no s'han de destinar a activitats mercantils (vegeu l'apartat 2.2.2).*

Pel que fa a aquest punt, cal posar de manifest que, si bé la Sindicatura no posa de manifest cap actuació reprovable, a partir de la temporada 2015-2016 els espais cedits no es destinen a la realització d'activitats mercantils.

En qualsevol cas, es posa de manifest que totes les actuacions dutes a terme per part de la FGTL es van emparar en contractes vàlidament constituïts i que resta fora de tot dubte que aquestes pràctiques en cap cas van suposar un perjudici econòmic per a la Fundació.

OBSERVACIÓ 8: *Les taules salarials del personal d'assistències tècniques i artístiques no estan incloses en el Conveni col·lectiu i no hi ha evidència de la seva aprovació pels òrgans competents (vegeu l'apartat 2.2.4).*

En relació amb aquests punt es vol posar de manifest que les assistències del personal tècnic i orquestra es retribueixen amb l'import que, per llur categoria professional, marquen les taules salarials vigents en cada moment, d'acord amb el conveni col·lectiu que, si s'escau, resulti d'aplicació.

Atès que llur contractació no es continua en el temps, per a cada dia de salari s'abonen els conceptes que es meriten (pagues extres, vacances, etc.). Entenem que aquesta deu ser la diferència que la Sindicatura apunta com a règim retributiu no acreditat. Pel mateix motiu també s'hauria d'assenyalar com a règim retributiu no acreditat les persones que perceben el salari anyal en 12 pagues i no en 14, i que el Conveni Col·lectiu tampoc no ho assenyalava.

Així es desprèn de la taula de càlcul salarial que s'acompanya al present escrit com a **DOCUMENT NÚM. 16**, a partir de la qual es pot observar com es calcula el sou diari de les assistències tècniques i artístiques, així com el seu reflex en els contractes que també s'acompanyen com a DOCUMENT NÚM. 16 i que parteixen de l'aplicació de les retribucions previstes al conveni col·lectiu d'empresa.

D'altra banda, si per assistències “artístiques” la Sindicatura entén la contractació de “figurants”, per llur caràcter artístic la seva retribució ve establerta pel “catxel” establert. La contractació, això si, es realitza pel RD1435/1985 que regula la relació laboral especial d'artistes en espectacles públics. En qualsevol cas, seria necessari que la Sindicatura aclarís què entén per “assistència artística”.

Sigui com sigui, no hi ha dubte de que tot s'ha fet seguint els contractes vàlidament subscrits, respectant els convenis col·lectius aplicables, i sense causar cap mena de perjudici econòmic a la FGTL.

OBSERVACIÓ 9: *A 31 d'agost del 2015 la Fundació no tenia creada una provisió per la part meritada de les pagues extres dels exercicis 2013, 2014 i 2015 que s'havien d'abonar en exercicis següents. Aquest fet fa que les remuneracions pendents de pagament del passiu del Balanç estiguin infravalorades i el patrimoni net estigui sobrevalorat en 2,69M€ (vegeu l'apartat 2.2.4).*

Pel que fa a aquest punt, s'apunta per part de la Sindicatura que les pagues extres pendents d'abonar s'haurien d'haver provisionat i això s'hauria d'haver reflectit en el passiu de la FGTL. El fet és que no es va incloure aquesta partida en el passiu seguint la recomanació de l'advocat laboralista de la Fundació i dels seus auditors. Així queda clarament acreditat mitjançant la carta-informe emesa per l'assessor jurídic de la Fundació que s'aporta com a **DOCUMENT NÚM. 17**.

Igualment, també es va confiar en l'opinió dels auditors, que van emetre informe favorable sobre els comptes de l'entitat sense assenyalar cap incidència al respecte, generant a la FGTL la confiança legítima de que estava obrant correctament.

Així es desprèn amb total claredat de les actes corresponents a les diferents reunions del Patronat de la Fundació i de la seva Comissió Executiva on es va tractar el tema. En aquestes actes (les quals obren totes en poder d'aquesta Sindicatura) queda palesa la discussió que aquesta qüestió va generar i com finalment els òrgans de govern de la FGTL van optar per l'opció recomanada pels seus assessors jurídics i auditors: actes de les reunions de la Comissió Executiva de 25 de setembre de 2014, de 3 de desembre de 2014, de 7 d'octubre de 2015 i del Patronat de 16 d'octubre de 2014 i d'11 de maig de 2016, per citar les més rellevants.

No obstant, en el tancament de la temporada 2016-2017 i d'acord amb els auditors, s'ha revisat el criteri de l'advocat laboralista i dels anteriors auditors, i s'ha decidit provisionar l'import relatiu a les pagues extres de manera que aparegui com a deute al balanç de la Fundació.

En qualsevol cas, no es considera que el fet de no tenir creada una provisió d'aquest tipus hagi suposat una actuació antijurídica ni, menys encara, la generació d'un perjudici econòmic per a la FGTL.

OBSERVACIÓ 10: *No ha quedat acreditat que les contractacions de personal que la Fundació va fer en l'exercici fiscalitzat responguessin a situacions urgents i inajornables. Tampoc no ha quedat acreditat el compliment dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en la selecció (vegeu l'apartat 2.2.4).*

El caràcter urgent i inajornable de la situació ha quedat sobradament acreditat a l'apartat primer d'aquest escrit, on s'ha fet referència a la greu situació econòmica que patia la FGTL i que va caldre reconduir de manera el més àgil i eficient possible.

D'altra banda, pel que fa a la manca d'acreditació del compliment dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en la selecció, cal posar de manifest que, si bé la FGTL forma part del sector públic, té naturalesa privada i no li resulten d'aplicació les regles de selecció de personal aplicables a les Administracions Públiques.

En aquest sentit, no es troba obligada a convocar cap procés de selecció, perquè resta exclosa de l'àmbit subjectiu d'aplicació de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, i tampoc li resulta aplicable la legislació en matèria de funció pública prevista a la normativa de la Generalitat de Catalunya.

En conseqüència, la FGTL no es trobava obligada a respectar aquestes directrius.

No obstant, per a la immensa majoria de contractacions laborals estables, s'ha dut a terme un procés de selecció obert i transparent, tal i com s'acredita a través dels nombrosos anuncis de selecció que s'acompanyen el present escrit com a **DOCUMENT NÚM. 18** i, per tant, es nega l'afirmació continguda al Projecte d'Informe de que, suposadament, només es va celebrar un procés de selecció amb publicitat.

Tots els expedients de cada procés de selecció es troben a l'abast al departament de RRHH, però l'expedient de selecció no s'incorpora a l'expedient personal de la persona contractada, tal i com ja es va posar de manifest als representants de la Sindicatura.

A banda de l'anterior, cal posar de manifest que aquestes contractacions es van dur a terme després d'acomiar 93 treballadors l'any 2013 i responent, insistim, a necessitats urgents i inajornables, derivades de la conveniència de cobrir vacants o substituir càrrecs essencials per la Fundació, com ara la direcció artística, la direcció comercial i de màrqueting o el cap d'escenari, com preveia el PEV aprovat l'any 2014, tal i com així s'acredita a través del quadre explicatiu que s'acompanya al present escrit com a **DOCUMENT NÚM. 19**.

A banda de l'anterior, també cal posar de manifest que la reestructuració del personal escomesa per part de la Fundació i la contractació de les noves posicions va suposar una clara disminució de la massa salarial dels treballadors, de manera que es va complir amb el mandat contingut a l'article 20 de la Llei 36/2014, de 26 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2015, segons el qual no era possible augmentar la massa salarial del personal laboral durant aquell exercici.

Com s'ha dit, tampoc es pot passar per alt que totes aquestes actuacions van ser tractades en diverses reunions de la Comissió Executiva de la Fundació (actes de 28 de novembre de 2013 i de 20 de febrer de 2014) i autoritzades, en darrera instància, pel Patronat a l'aprovar les comptes anuals de l'exercici auditat en data 11 de maig de 2016.

Com a conseqüència de l'anterior es posa de manifest que les contractacions dutes a terme gaudien de la suficient cobertura legal, no van alterar l'evident disminució de la massa salarial de l'entitat i, per tant, no van suposar cap perjudici econòmic per als fons ni per al patrimoni de la Fundació.

OBSERVACIÓ 11: *Des de la temporada 2009-2010 i fins al 31 d'agost del 2015 la Fundació va acomiadar noranta-tres treballadors per causes de caràcter econòmic, organitzatiu i productiu i els va abonar una indemnització de vint dies per any treballat en el moment de l'acomiadament, si bé posteriorment i en tràmit de conciliació laboral, va acordar amb els treballadors indemnitzacions equivalents a les establertes per a l'acomiadament improcedent. La Sindicatura considera que, tenint en compte la justificació presentada per la Fundació per als acomiadaments per causes econòmiques, aquesta hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que haguessin pogut interposar els treballadors i haver actuat d'acord amb el que declarés la sentència ferma (vegeu l'apartat 2.2.4).*

Davant d'aquesta observació cal posar de manifest que l'acord en seu judicial s'ha demostrat més àgil en temps i forma i, notablement, més beneficiós econòmicament per la FGTL. En els dos únics casos de músics quin conflicte s'ha dirimit en una Sentència (nº307/13 del Jutjat Social 17), la condemna ha estat de 210.115,00€ i 184.084,00€, quantia que no es va ni poder pagar per manca de tresoreria.

Els acords en seu judicial amb altres músics s'han resolt per un import mig de 91.927,00€ (any 2010) i 94.867,00€ (any 2012). En cap cas s'ha arribat a abonar el

màxim que legalment estava establert, i per tant, no s'han pagat imports equivalents a l'acomiadament improcedent.

L'acord en seu judicial, a més de reconegut com a vàlid judicial i fiscalment, compleix amb la normativa vigent i amb els principis d'economia i eficiència que recomana especialment la Sindicatura en l'apartat 3.2 de "Recomanacions".

S'aporta com a **DOCUMENT NÚM. 20 (20.1 i 20.2)** les Sentències de referència i com a **DOCUMENT NÚM. 21** la diferència d'imports assenyalada.

Es tracta, en definitiva, d'acords que respecten els límits legals i que s'han adoptat en estricte compliment de la normativa laboral i amb la plena aquiescència dels òrgans de govern de la Fundació.

A més a més, aquests acomiadaments han suposat rebaixar la massa salarial de l'entitat destinada a l'exercici 2015, de manera que la mateixa no s'ha vist incrementada, complint-se d'aquesta manera allò que disposa l'article 20 de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'exercici 2015, segons el qual resta prohibit incrementar l'esmentada massa salarial.

Cal afegir, per acabar, que cap d'aquests acords va ser impugnat, fet que confirma l'adequació a Dret dels mateixos.

I finalment, cal insistir en que les decisions adoptades per la FGTL en relació amb aquests assumptes tampoc han suposat, en conseqüència, un perjudici econòmic per a l'entitat.

OBSERVACIÓ 12: *La Fundació va abonar la indemnització pactada en contracte a un treballador que havia estat acomiadat per motius disciplinaris. La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que hagués pogut interposar el treballador i haver actuar d'acord amb el que declarés la sentència ferma (vegeu l'apartat 2.2.4).*

En relació amb aquest extrem es posa de manifest que, amb motiu de la resolució del contracte de referència, es va abonar la quantitat prevista en el pacte 9è del mateix contracte, aplicable pels casos de resolució contractual.

S'acompanya còpia d'aquesta clàusula novena com a **DOCUMENT NÚM. 22**, en estricta aplicació de la qual es va determinar la compensació satisfeta a aquesta persona.

Per tant i també en aquesta ocasió, cal insistir en que la subscripció d'aquest acord tampoc va suposar cap perjudici per als fons o el patrimoni de la Fundació, més enllà del cost que legalment es trobava obligada a assumir.

OBSERVACIÓ 13: *L'1 de setembre del 2015 la Fundació va signar un acord d'extinció d'una relació civil d'arrendament de serveis professionals que la Sindicatura considera que no és ajustat a dret i que podria donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta afirmació es fa amb totes les reserves i*

posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent (vegeu l'apartat 2.2.4).

En relació amb aquest punt, es posa de manifest que l'acord formalitzat amb aquesta persona es va adoptar tenint en compte, en primer lloc, el reconeixement per part de l'afectat de que part de la relació que donava peu al pagament de les factures esmentades era de caràcter mercantil i no laboral; i per una altra, tenint en compte, un cop més, els interessos econòmics de la Fundació, atès que existia un alt risc de que l'import a abonar, en cas de fixar-se mitjançant Sentència Judicial, fos superior al finalment acordat, de manera que també es va reconèixer que part de la relació havia estat laboral.

En aquest sentit, resulta especialment rellevant posar de relleu que, per a la formalització d'aquest pacte, la FGTL va estar assessorada, en tot moment, per l'assessor laboral extern de l'entitat, que en una carta-informe remesa als responsables de la Fundació, defensava les condicions de l'acord adoptat finalment entre ambdues parts, tenint en compte que existia la possibilitat de que la persona acomiadada plantegés una reclamació de fins a 950.000,00€ si es reconeixia com a relació laboral la part de la relació que tenia un clar origen mercantil. S'acompanya còpia d'aquesta carta-informe com a **DOCUMENT NÚM. 22**.

La discussió que aquesta qüestió va generar i els acords que finalment es van adoptar es troben plenament reflectits a l'acta de la reunió de la Comissió Executiva de la Fundació de 29 de gener de 2015.

En relació amb aquest acord, cal posar de manifest que van ser les mateixes parts que el subscrigueren les que van determinar, de mutu acord, quina part de la relació professional devia considerar-se mercantil i quina laboral, sense que en cap cas s'hagi produït cap tipus d'al·legació o impugnació en contra. A més, com s'ha dit, en aquest cas, la FGTL va seguir els consells donats pel seu assessor laboral extern amb la única finalitat d'estalviar a la FGTL un cost econòmic inassumible, de manera que es nega que s'hagi produït cap actuació antijurídica ni cap perjudici econòmic a l'entitat, ans el contrari, atès que es va vetllar per assolir el pacte més beneficiós possible per als seus interessos.

OBSERVACIÓ 14: *No existeix un procediment escrit sobre la concessió de bestretes al personal, no queda constància de l'autorització de les bestretes atorgades i no totes les bestretes es registren en el compte de bestretes de l'actiu del Balanç (vegeu l'apartat 2.2.4).*

Pel que fa a aquest punt, cal posar de manifest que, en efecte, la FGTL aplica estrictament allò que estableix l'Estatut dels Treballadors (art 29.1), que és abonar en concepte de bestreta aquelles quantitats ja meritades.

En relació amb això, cal posar de manifest que l'entitat, seguint les recomanacions de la Sindicatura, ja ha elaborat un procediment sobre la concessió de bestretes que recull els mateixos criteris que ja es venien aplicant durant l'exercici fiscalitzat. S'acompanya còpia d'aquest protocol sobre concessió de bestretes com a **DOCUMENT NÚM. 24**.

Finalment cal insistir, també en relació amb aquest punt, que aquest procediment de concessió de bestretes vetlla per tal d'evitar que l'entitat hagi d'assumir uns costos superiors als legalment previstos. En conseqüència, no es pot considerar que l'actuació de la FGTL és antijurídica o hagi suposat cap perjudici per als seus fons i/o patrimoni.

OBSERVACIÓ 15: *La Sindicatura considera que la Fundació va contractar de forma directa diverses prestacions de serveis que s'haurien d'haver proveït mitjançant procediments de contractació amb respecte dels principis de publicitat, concurrència i no discriminació (vegeu l'apartat 2.2.5).*

En primer lloc, la Sindicatura indica que el 20 de gener del 2015 la Fundació va adjudicar a una empresa externa, per 15.500€, la realització de l'anàlisi i diagnòstic del servei de compres i el disseny d'un Pla Director. Aquesta empresa es va seleccionar d'entre tres ofertes presentades per empreses de reconegut prestigi en la gestió de compres, de manera que es va garantir la concurrència i el principi d'igualtat de tracte en relació amb la selecció d'aquest proveïdor.

L'1 de juny del 2015, la Fundació va adjudicar la implementació d'aquest Pla Director directament a la mateixa empresa per 76.950€ i ara la Sindicatura retreu a la FGTL que no sol·licités noves ofertes o llicités conjuntament totes les prestacions al gener. En relació amb aquest punt cal posar de manifest que, efectivament, inicialment l'empresa contractada va ser seleccionada d'entre tres empreses per fer l'anàlisi i diagnòstic del servei de compres i el disseny d'un Pla Director.

Posteriorment, malgrat no s'havia previst d'aquesta forma, es va considerar convenient encarregar a una empresa externa la implementació d'aquest Pla i es va considerar que, per raons tècniques, el contracte només podia adjudicar-se a la mateixa empresa, en el ben entès de que l'adjudicació a favor d'una altra empresa hauria provocat incompatibilitats tècniques i discordances que haurien afectat negativament la implementació del pla director.

Així es va posar de manifest a la resolució d'adjudicació del segon contracte, que s'acompanya al present escrit com a **DOCUMENT NÚM. 25**. En aquesta resolució es deixa palès que, per raons tècniques, la única empresa que podia executar aquest segon contracte era la mateixa que havia treballat en la preparació del Pla i per això, en compliment del que disposa l'article 54.1 de les Instruccions Internes de Contractació (IIC) de la FGTL, es va adjudicar el contracte a aquesta societat, utilitzant un procediment equivalent al negociat sense publicitat per raons tècniques previst a l'article 170.d) del Text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

La Sindicatura de Comptes no discuteix l'existència de les raons tècniques que justifiquen l'elecció d'aquest procediment i, per tant, tampoc té sentit que discuteixi ara l'adjudicació d'aquest contracte a través del procediment convenientment regulat a les IIC de l'entitat.

Pel que fa a l'encàrrec subscrit per a la prestació dels serveis professionals d'assessorament en la reestructuració de crèdits, s'adverteix que un cop revisades les observacions formulades per la FGTL en relació amb l'esborrany del Projecte d'Informe, i

analitzada la documentació justificativa aportada per aquesta entitat, la Sindicatura de Comptes retira l'observació formulada en relació amb aquest contracte.

Finalment, a mode de conclusió, cal posar de manifest que les contractacions indicades s'han dut a terme seguint els procediments legalment establerts i en base a la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa. No es discuteix per part de la Sindicatura de Comptes la realitat de la prestació del servei, de manera que s'ha de considerar que l'actuació dels òrgans directius de la Fundació, a més de ser respectuosa amb la legalitat aplicable, no ha provocat cap mena de perjudici a l'entitat, ans el contrari, s'ha aconseguit una clara millora del procés de compres i una evident disminució dels costos.

OBSERVACIÓ 16: *La Sindicatura considera que en la contractació de diversos serveis a una mateixa empresa hi ha hagut un incompliment del que estableix l'article 86, apartat 2 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic i, en conseqüència, hi ha hagut un fraccionament indegut del contracte (vegeu l'apartat 2.2.5).*

La Sindicatura considera que en la contractació de diversos serveis a una mateixa empresa, a banda dels aspectes assenyalats en els paràgrafs anteriors, hi ha hagut un incompliment del que estableix l'article 86, apartat 2 del Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic i, en conseqüència, hi ha hagut un fraccionament indegut de l'objecte del contracte.

Aquests serveis són els que figuren al Quadre 11, a la pàgina 30 del Projecte d'Informe de fiscalització.

En aquest sentit, cal dir que el que preveu de manera expressa l'apartat segon de l'article 86 del TRLCSP es que no podrà fraccionar-se un contracte amb la finalitat de disminuir la quantitat del mateix i eludir els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que corresponguin.

En aquesta línia, cal fer referència a [l'Informe 1/2009, de 30 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Balears](#), que sobre el fraccionament de l'objecte d'un contracte i les contractacions successives de prestacions anàlogues o similars, estableix que:

“es pot parlar de fraccionament quan raonablement es pugui preveure que la prestació objecte del contracte s'ha de mantenir durant un període determinat que excedeix del termini d'execució o de la durada màxima previstes a l'inici de la contractació”.

En definitiva, com estableix la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya en el seu Informe 14/2014, de 22 de juliol, [“el fraccionament fraudulent de l'objecte d'un contracte es pot produir tant mitjançant la subscripció de diversos contractes menors destinats a l'obtenció d'un resultat únic o d'una prestació que hagués hagut de ser objecte d'un únic contracte, com també duent a terme contractacions menors successives per cobrir necessitats recurrents que haguessin de formar part d'un únic contracte, d'acord amb el que s'ha indicat anteriorment, sempre que aquestes contractacions successives suposin una alteració de les nor-](#)

mes de publicitat i de les relatives als procediments d'adjudicació que s'haguessin hagut d'aplicar".

Doncs bé, com es pot observar la doctrina citada es refereix al fraccionament d'un mateix contracte, mentre que les prestacions a que es refereixen els serveis 1 a 10 que figuren al Quadre 11 abans esmentat, si bé properes en el temps, responen a necessitats puntuals i diferents que no tenen caràcter recurrent i que, insistim, no s'haurien pogut preveure a l'hora de formular el primer encàrrec.

Es tracta de diversos informes de diagnosi i anàlisi que miraven de satisfer necessitats de diferents àrees de la FGTL i que tenien objectes ben diferents que no es podien encabir dins d'un mateix contracte ni es podien preveure en el moment d'efectuar el primer encàrrec. Com es pot observar, res té a veure la diagnosi del model d'organització i de persones de l'àrea de màrqueting (2), amb model de gestió de l'Àrea comercial (4) o la diagnosi de les àrees artística i de producció (8). Es tracta, insistim, de prestacions individualitzades, que responen a encàrrecs puntuals i que no eren susceptibles de ser encabits en un mateix objecte contractual.

Totes aquestes contractacions eren conegudes pels òrgans de govern de la Fundació, com es desprèn de l'acta de la reunió de 27 de juny de 2014 de la Comissió Executiva i del Patronat de 24 de gener de 2014.

És per tot l'exposat que aquesta Fundació considera que no ha existit el fraccionament assenyalat per la Sindicatura i que, atès que no s'ha discutit la realitat de la prestació, a més de no existir cap actuació antijurídica, no s'ha generat cap mena de perjudici per a l'entitat.

OBSERVACIÓ 17: *La Fundació va convocar un concurs per a un contracte de serveis en el qual, a parer de la Sindicatura, es va restringir la possibilitat de presentació de licitadors en ser molt reduït el termini per a la presentació d'ofertes i l'únic licitador que es va presentar comptava amb un avantatge competitiu en haver prestat anteriorment altres serveis relacionats amb el que era objecte de licitació (vegeu l'apartat 2.2.5).*

En relació amb aquest punt cal posar de manifest que la Sindicatura discuteix la tramitació del procediment d'adjudicació relatiu al contracte de "Serveis d'implementació del nou model operatiu del Gran teatre del Liceu (Exp. INMO 2014)", adduint que en el cas d'aquest contracte es va donar un termini de presentació d'ofertes tan reduït que es va restringir la concurrència i considerant que l'únic licitador que es va presentar comptava amb un avantatge respecte a la resta, ja que havia prestat anteriorment altres serveis relacionats amb el que era objecte de contractació.

Respecte al termini de concurrència, cal posar de manifest que l'anunci de licitació del contracte es va publicar a la web del Teatre el 21 de maig de 2014, tal i com s'acredita a través del correu electrònic que s'acompanya com a **DOCUMENT NÚM. 26**.

El termini de presentació d'ofertes finalitzava el 9 de juny de 2014, de manera que els potencials licitadors disposaven de 19 dies per preparar les seves ofertes.

Tractant-se d'un procediment obert no subjecte a regulació harmonitzada, aquest es regia per allò que disposaven les Instruccions Internes de Contractació de l'entitat, l'article 38 de les quals preveia un termini mínim de concurrència de 12 dies en el cas dels procediments oberts per a l'adjudicació de contractes de serveis, de manera que en aquest supòsit es van atorgar set (7) dies addicionals als previstos amb caràcter mínim a les Instruccions.

És per això que no té cap mena de sentit que s'oposi per part de la Sindicatura que es va restringir el principi de concurrència en aquest supòsit. Ans el contrari, el termini de presentació d'ofertes previst, lluny de restringir la concurrència, la intentava fomentar encara més.

D'altra banda, cal recordar que no es va impugnar per cap potencial licitador, ni l'anunci de licitació, ni els plecs, la qual cosa demostra que, ni el termini de presentació de les ofertes, ni els requisits previstos als plecs es van considerar restrictius.

Dit l'anterior, també cal posar de manifest que, en la nostra opinió, no té cap mena de sentit afirmar que l'empresa adjudicatària disposava d'un avantatge respecte a la resta de licitadors per haver estat prestant serveis relacionats amb els que eren objecte de la licitació amb anterioritat a la licitació del contracte en qüestió.

D'acord amb aquest plantejament, cap empresa que hagués prestat anteriorment un servei relacionat amb el que es licita podria participar en aquella licitació. Això, a banda de no tenir fonament legal, suposaria negar l'accés a la licitació a nombrosos licitadors i vulneraria de manera clara el principi d'igualtat de tracte.

A més, cal tenir en compte que no es va incórrer en cap de les incompatibilitats previstes a la normativa en matèria de contractes del sector públic. En aquest sentit, l'article 56 del Text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic disposava –i disposa– el següent:

“1. Sin perjuicio de lo dispuesto en relación con la adjudicación de contratos a través de un procedimiento de diálogo competitivo, no podrán concurrir a las licitaciones empresas que hubieran participado en la elaboración de las especificaciones técnicas o de los documentos preparatorios del contrato siempre que dicha participación pueda provocar restricciones a la libre competencia o suponer un trato privilegiado con respecto al resto de las empresas licitadoras.

2. Los contratos que tengan por objeto la vigilancia, supervisión, control y dirección de la ejecución de obras e instalaciones no podrán adjudicarse a las mismas empresas adjudicatarias de los correspondientes contratos de obras, ni a las empresas a éstas vinculadas, entendiéndose por tales las que se encuentren en alguno de los supuestos previstos en el artículo 42 del Código de Comercio”.

Ni l'empresa adjudicatària va participar en l'elaboració de les prescripcions tècniques o documents preparatoris del contracte, ni ens trobem davant de cap contracte d'obres, de tal forma que no va existir cap incompatibilitat ni cap tracte de privilegi

del qual se n'hagués pogut beneficiar cap empresa. La licitació es va tramitar de manera totalment ajustada a la legalitat.

En relació amb aquest mateix punt, i malgrat no se'n faci expressa referència a les observacions, a l'apartat 2.2.5 del Projecte d'Informe (pàg. 31), es posa de manifest que l'empresa va presentar dues factures addicionals per un import de 25.000,00€ (el contracte es va adjudicar per import de 196.700,00€). La Sindicatura considera que aquesta quantitat addicional no podia imputar-se a aquest contracte, atès que no preveia la possibilitat d'ésser modificat.

No obstant, aquests 25.000,00€ no corresponen a aquest contracte, sinó a dues factures per import de 15.000,00€ i 10.000,00€, de data 22 d'octubre de 2014, derivades d'altres encàrrecs.

En definitiva, la tramitació de l'expedient de contractació es va dur a terme complint escrupolosament amb totes les garanties legals i és per això que, no havent-se discutit la realitat de les prestacions, no hi ha dubte de que no es va produir cap il·legalitat ni tampoc cap mena de perjudici per al patrimoni de l'entitat.

OBSERVACIÓ 18: *La Fundació va subscriure de forma directa tres contractes suposadament mercantils que la Sindicatura considera que constitueixen un frau de llei perquè mitjançant el recurs a un caràcter civil dels mateixos es vol eludir el compliment de la normativa que els seria d'aplicació atès que es tracta de contractes laborals. A més, en els expedients relatius a aquests contractes s'han observat altres incidències que es detallen en l'apartat 2.2.5.*

En relació amb aquest punt, cal posar de manifest que els contractes que s'identifiquen a les pàgines 31 i 32 del Projecte d'Informe de fiscalització no responien inicialment a relacions laborals, sinó a arrendaments de serveis, de durada determinada, que s'havien de contractar de manera urgent i que no implicaven inicialment cap vincle laboral entre la FGTL i les persones assignades a la prestació del servei.

Pel que fa al director de màrqueting i del departament comercial, així com el director de desenvolupament de negoci, si bé inicialment es va contractar a una empresa perquè proveís aquests serveis de direcció, això es va fer a través d'un contracte mercantil perquè no es complia cap dels requisits previstos legalment perquè la relació hagués d'estar considerada de caràcter laboral.

No obstant, més tard, quan el Liceu va detectar que concorrien tots els requisits necessaris per considerar-la una relació laboral va regularitzar la situació i va contractar a aquests professionals a través d'un contracte laboral. Això es va fer per cobrir posicions vacants i essencials per a la Fundació en aquell moment.

Com ja s'ha manifestat anteriorment, a la FGTL no li resultava d'aplicació l'EBEP i, per tant, no es trobava obligada a tramitar un procediment de selecció que garantís els principis d'igualtat, mèrit i capacitat. Per tant, la contractació d'aquestes persones sempre es va ajustar a Dret: inicialment a través d'una relació mercantil i, més tard i quan legalment fou preceptiu, a través de contractació laboral.

Pel que fa a l'assessor extern en matèria de mecenatge de la Fundació, l'entitat va optar per proveir-se dels seus serveis a través d'un contracte mercantil, atès que en

aquest cas, no es complien les condicions per poder-se considerar una relació laboral. Aquest contracte no es va convertir en laboral perquè no reunia els requisits per merèixer tal consideració.

Aquestes actuacions es troben reflectides a l'acta de la reunió de la Comissió Executiva de 20 de febrer de 2014, en la qual queda palès que una de les principals funcions del l'assessor extern en matèria de mecenatge, atesa la seva gran experiència en institucions i projectes rellevants, era ajudar a crear mètode per l'assoliment de nous reptes en el camp del mecenatge.

Per tant, totes les contractacions descrites als paràgrafs anteriors van resultar ajustades a Dret i es van formalitzar per donar cobertura a necessitats específiques de la Fundació, de manera que no es pot considerar que hagi existit la comissió de cap actuació antijurídica ni tampoc la generació de cap mena de perjudici econòmic per a l'entitat.

OBSERVACIÓ 19: *La Fundació mantenia a 31 d'agost del 2015 un compte a cobrar del Consorci de 2,33M€ que incloïen 1,97M€ de fons aportats sense documentació suport. La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver registrat una provisió per aquest import donada la incertesa de la seva recuperabilitat (vegeu l'apartat 2.2.5).*

Segons la Sindicatura, el Consorci mantenia a 31 d'agost del 2015 un saldo deutor amb la Fundació de 2,33M€, dels quals 1,97M€ corresponen a traspassos de fons. La Sindicatura manifesta que aquests traspassos no estan formalitzats i indica que no ha pogut determinar ni la seva naturalesa ni el termini i condicions per al seu reintegrament, si escau. Tenint en compte que les úniques fonts de finançament del Consorci són les derivades del lloguer del Teatre i les aportacions dels ens consorciats i que a 31 d'agost del 2015 presentava un fons de maniobra negatiu, la Sindicatura considera que la Fundació només podrà recuperar les quantitats lliurades si el Consorci les rep de les Administracions. En cas contrari, considera que aquests imports seran una pèrdua per a la Fundació.

La Sindicatura considera que la Fundació hauria d'haver creat una provisió a 31 d'agost del 2015 per cobrir aquesta eventual pèrdua.

Davant de les afirmacions de la Sindicatura, cal posar de manifest que a l'Annex de l'Informe Econòmic que es va presentar a la Comissió Delegada, i que aquesta i la Comissió Executiva van aprovar el 20 de juliol de 2016, es detallava, en un punt concret, la problemàtica del saldo entre la FGTL i el CGTL:

“ii. d) Problemàtica de situació de balanç entre la FGTL i el CGTL: les inversions i el deute entre ambdues.

Tal i com s'ha explicat en el punt 3.3. (Necessitat d'inversions en l'edifici i les instal·lacions tècniques) durant aquest anys de falta de recursos el desenvolupament de les inversions també s'han vist afectades.

Sempre s'ha volgut perseverar que com a titular de l'immoble que correspon al CGTL pogués desenvolupar aquelles inversions que per naturalesa li corresponien, encara que la falta de recursos (el CGTL només té com ingrés el lloguer

de l'immoble que satisfà la FGTL) s'hagi evidenciat en el balanç, que reflecteix un deute amb la FGTL per les inversions que aquesta a nivell de cash flow s'ha tingut que fer càrrec. En el moment de fer el pressupost de totes dues entitats i aprovar les necessitats, sempre s'ha fet des de una perspectiva comú, amb una necessitat conjunta de cash flow.

D'acord amb el Pla d'inversions annexat, la necessitat de desenvolupar inversions a càrrec del CGTL de mantenir-se la situació actual de recursos, faria incrementar aquest deute amb la FGTL:

Aquesta situació es a curt i mig termini insostenible ja que provoca:

- *Provisió a la FGTL per tenir en el balanç com actiu crèdit incobrable del CGTL, afectant negativament als Fons Propis de la Fundació.*
- *Ingrés extraordinari al CGTL per la cancel·lació d'un deute”.*

S'aporta com a **DOCUMENT NÚM. 27** la part relativa a les propostes alternatives per solucionar el dèficit en el període 2017-2022 i solucionar la problemàtica del balanç entre la FGTL i el CGTL.

S'adjunta, com a **DOCUMENT NÚM. 28**, Acta de 20 de juliol de 2016 on s'aprova l'Informe Econòmic referit i les conclusions de la Comissió Delegada.

En qualsevol cas, de tot el que s'acaba d'exposar queda acreditat que les actuacions dutes a terme per part dels òrgans directius de la Fundació sempre s'han realitzat de manera diligent i garantint la conservació del patrimoni de l'entitat, de manera que no es pot considerar que s'hagi comès cap tipus d'irregularitat ni que s'hagi irrogat cap mena de perjudici a la FGTL.

OBSERVACIÓ 20: *La Fundació va indemnitzar dues persones que li prestaven serveis externs per posar fi a situacions irregulars provinents d'exercicis anteriors. La Sindicatura considera que Fundació hauria d'haver esperat les resolucions judicials respecte a les demandes que haguessin pogut interposar les dues persones i haver actuar d'acord amb el que declarés la sentència ferma. En un dels casos, la indemnització es va abonar mitjançant una factura que no consta en la Declaració anual d'operacions amb tercers persones de l'Agència Tributària. Aquest fet podria donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta afirmació es fa amb totes les reserves i posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent (vegeu l'apartat 2.2.7).*

Respecte a aquest punt, la manera de procedir a la liquidació d'aquestes relacions contractuals respon a les indicacions donades per l'advocat laboralista extern ja esmentat, de manera que la FGTL va actuar en tot moment sota el convenciment de que obrava ajustant la seva actuació a la legalitat vigent en aquell moment.

Existeixen comunicacions via correu electrònic entre l'advocat i la FGTL que així ho acrediten i que es podrien lliurar a petició de la Sindicatura.

Tal i com ja s'ha posat de manifest a l'apartat introductori del present escrit d'Al·legacions, en el marc de l'execució del PEV es va detectar l'existència d'una sèrie de

situacions irregulars heretades del passat i que s'havien d'extingir de manera urgent com a conseqüència del risc que suposaven per a la FGTL. Partint d'aquesta premissa, i donant compliment al principi de màxima protecció dels interessos de l'entitat, es va decidir extingir les relacions contractuals que s'acaben d'esmentar, de la manera aconsellada per l'advocat laboralista extern.

Pel que fa a la declaració 347, efectivament no hi figurava com a conseqüència d'un error, la qual cosa ja es va posar de manifest a l'equip auditor de la Sindicatura, de manera que s'acompanya ara com a **DOCUMENT NÚM. 29**.

Altres objeccions plantejades al Projecte d'Informe de fiscalització que no es veuen reflectides a l'apartat d'Observacions pel que fa a altres despeses i contractacions:

- A l'apartat 2.2.4 del Projecte d'informe, relatiu a les despeses de personal, també es posa de manifest (pàg. 28), que el **compte de remuneracions pendents de pagament** al personal inclou 113.430,00€ de pagaments avançats pels quals la Fundació no ha facilitat a la Sindicatura el desglossament.

En relació amb aquest punt es posa de manifest que la Fundació es va demorar en la remesa d'aquesta documentació.

En data 2 de juny de 2017, la Fundació va rebre una devolució del Jutjat Social núm. 25 de Barcelona (consignació) per import de 59.292,25€ que figuraven en aquest compte, tal i com es pot observar a través dels justificants que a continuació es transcriuen.

La resta de l'import pot respondre a un desajust entre la comptabilització automàtica SAP RRHH i la comptabilitat que els tècnics estan analitzant:

St	Doc.comp.	Nº doc.	Fecha doc.	Clas	IO	Fe.contab.	CT	Importe en ML	ML	II	Referencia	Texto
		4301703409	31.05.2017	AB		31.05.2017	50	6.675,00-	EUR		XXXXXX00002	Periodo 09/2017 - Fecha
		4301703409	31.05.2017	AB		31.05.2017	50	170.331,16-	EUR		XXXXXX00001	Periodo 09/2017 - Fecha
		9201700481	31.05.2017	VC		31.05.2017	40	6.675,00	EUR		VARIS	RESTRETES MAI'17
		1001700518	01.06.2017	KR		01.06.2017	40	2.228,70	EUR		59N-1706	ASSISTÈNCIA SANITÀRIA CO
		1001700528	01.06.2017	KR		01.06.2017	40	2.627,89	EUR		05539938	SEGURCAIXA ADESLAS S.A.
		4301703414	02.06.2017	BC		02.06.2017	50	59.292,25-	EUR		1984	DEVOL. JUTJ. PAG. J. MAS

pagaments avançats 113.429,65
devol. 59.232,25
saldo 54.197,40

Cta.mayor 4650000001 NOMINA
Sociedad FGTL
Ledger OL

2017-6-14 Comunicados - Detalle

Si vol utilitzar aquest comunicat com a comprovant, retallif per la línia discontinua.

CaixaBank

TRANSFERENCIA AL SEU FAVOR
ABONAMENT

Data 02-06-17 Identificador compte IBAN ES72 2100 4767 4102 0000 0193 Oficina LICEU Referència 010617-0049-203131-31

Entitat origin BANC SANTANDER CENTRAL HISPANO, S.A OFICINA : 0248

ORDENANT: JUZGADO SOCIAL 25

BENEFICIARI: FUNDACIO GRAN TEATRE DEL LICEU

CONCEPTE: EXPEDIENTE:0608-0000-65-0357-14 12

REFER.: 0049024663288 ES

Import 59.292,25

FUNDACIO DEL GRAN TEATRE DEL LICEU 04767

PASSEIG LA RAMBLA 51 59 2 A PL
08002 BARCELONA

Telèfon oficina: 932296990

CaixaBank, S.A., Av. Diagonal, 611-6018 Barcelona, NIF A0863819 inscrita RM Barcelona, tom 42857, foli 23, secció 8, full 8-41235, insc. 108
0610081710120170602049024663288000100001 Mod.22.91860-81 170614 19:55

Cta. mayor	4650000001	NOMINA										
Sociedad	FGIL											
Ledger	OL											
St	Doc.comp.	Nº doc.	Fecha doc.	Cla	10	Fe.contab.	CI	Importe en ML	ML	II	Referencia	Texto
		4301510397	03.06.2015	BC		03.06.2015	40	56.412,00	EUR		2358	JUZGADO SOCIAL 25 DE BARCELONA
		4301514120	03.06.2015	AB		03.06.2015	40	5.160,00	EUR			
		4301510400	10.06.2015	BC		10.06.2015	40	125,84	EUR		2406	
		4301510401	10.06.2015	BC		10.06.2015	40	78.958,52	EUR		2407	NOM. ASISTENC. MAI'15
		4301510404	11.06.2015	BC		11.06.2015	40	5.160,00	EUR		2422	
		4301510405	15.06.2015	BC		15.06.2015	40	17.258,56	EUR		2432	DIFERENCIAS INDEMNITACIONES
		4301510421	18.06.2015	BC		18.06.2015	40	600,00	EUR		2468	
		4301510436	22.06.2015	BC		22.06.2015	40	472,61	EUR		2497	NOMINA ASISTENCIAS MAI'15
		4301510456	29.06.2015	BC		29.06.2015	40	338.273,27	EUR		2552	NOMINA JUN'15
		4301510456	29.06.2015	BC		29.06.2015	40	409.510,47	EUR		2552	NOMINA JUN'15
		4301510468	29.06.2015	BC		29.06.2015	40	10.488,57	EUR		2547	
		4301510457	30.06.2015	BC		30.06.2015	50	244,54	EUR		2554	
		4301510460	30.06.2015	BC		30.06.2015	40	2.570,21	EUR		2562	
		4301510461	30.06.2015	BC		30.06.2015	40	50,00	EUR		2563	GENCAT PRESENT. COMPTES ANUALS
		4301510462	30.06.2015	AB		30.06.2015	50	56.400,41	EUR	XXXXXX00001		Periodo 10/2015 - Fecha Doc. 30.06.15
		4301510485	30.06.2015	AB		30.06.2015	50	3.001,19	EUR	XXXXXX00001		Periodo 10/2015 - Fecha Doc. 30.06.15
		4301510485	30.06.2015	AB		30.06.2015	50	781.348,90	EUR	XXXXXX00001		Periodo 10/2015 - Fecha Doc. 30.06.15
		4301510485	30.06.2015	AB		30.06.2015	40	5.000,00	EUR	XXXXXX00001		Periodo 10/2015 - Fecha Doc. 30.06.15
		4301510486	30.06.2015	AB		30.06.2015	50	5.000,00	EUR	XXXXXX00002		Periodo 10/2015 - Fecha Doc. 30.06.15
		9201500406	30.06.2015	VC		30.06.2015	40	4.750,00	EUR		BESTRETES	VARIS PERIODE 10
		9201500411	30.06.2015	VC		30.06.2015	40	250,00	EUR		VARIS	
		4301510869	03.07.2015	BC		03.07.2015	40	244,54	EUR		2603	JUTJAT I INSTACIA HOSPII.
		4301510871	06.07.2015	BC		06.07.2015	40	1.500,00	EUR		2613	
		4301510885	06.07.2015	BC		06.07.2015	40	1.175,00	EUR		2648	
		4301510885	06.07.2015	BC		06.07.2015	40	1.320,00	EUR		2648	
		4301510885	06.07.2015	BC		06.07.2015	40	1.375,00	EUR		2648	
		9201500412	07.07.2015	VC		07.07.2015	40	200,00	EUR		VARIS	
		4301510901	13.07.2015	BC		13.07.2015	40	46.080,41	EUR		2671	NOMINA ASISTENCIAS JUN'15
		4301510902	13.07.2015	BC		13.07.2015	40	9.131,25	EUR		2672	PAG. JUTJAT SOCIAL NR. 25 BARCELONA

- També és important posar de manifest que en relació amb les despeses de personal s'indica (pàg. 28), que durant l'exercici fiscalitzat la Fundació va posar a disposició del Comitè d'empresa 25.000,00€ per actuacions de caire social. Entre els treballadors. No obstant, s'indica que no ha estat facilitada informació sobre la destinació d'aquests fons.

En relació amb aquest punt cal posar de manifest que la Fundació ha fet la corresponent reclamació al Comitè d'Empresa però el Comitè no ha facilitat cap informació al respecte.

Altres objeccions plantejades al Projecte d'Informe de fiscalització que no es veuen reflectides a l'apartat d'Observacions pel que fa a despeses de personal:

- Segons la Sindicatura, els Estatuts estableixen que correspon al director general la direcció del personal, la seva contractació i acomiadament, i negociar i adoptar acords sobre les seves retribucions dins del marc autoritzat per la Comissió Executiva. No consta que aquest marc hagi estat autoritzat. No obstant això, el director general ha aprovat complements salarials no recollits al conveni.

Es tracta de millores voluntàries recollides com a "Ad Personam", no taxades. No hi ha cap marc normatiu que no permeti que determinats salaris s'adaptin a mercat i se situïn, ni que sigui per poc import, per damunt del Conveni Col·lectiu que té caràcter de mínims.

- En la revisió realitzada de diferents expedients s'ha observat que en alguns casos estan incomplets perquè no hi consten els contractes de treball o les seves renovacions, les comunicacions de finalització de contracte i les quitances, els documents suport d'alguns complements o les bestretes sol·licitades i autoritzades.

En efecte, en els expedients molt antics (alguns amb una antiguitat de prop de 30 anys) no hi figura el contracte de treball sense que puguem saber el perquè i la majoria de renovacions tampoc, així com d'altra documentació no rellevant. Això ja es va posar de manifest en aquests termes a l'equip d'auditoria de la Sindicatura.

- *Es posa de manifest per part de la Sindicatura que en els contractes signats amb els treballadors fora de l'àmbit del Conveni es garanteix que en cas de malaltia derivada de qualsevol contingència i també en cas d'accident, la Fundació els abonarà les quantitats que restin perquè juntament amb la percepció de la prestació que els correspongui per incapacitat temporal de la Seguretat Social, assoleixin la seva retribució real per tots els conceptes i durant els temps màxims legalment establerts.*

Es tracta d'una millora voluntària contemplada en el Conveni Col·lectiu i consolidada des de fa molts anys a la institució i que també s'aplica en aquells contractes que el Conveni Col·lectiu no regula, però que formen part a tots els efectes, de l'estructura de la Institució (D. General, Dir. Artística, Dir. Cor).

- *Es posa de manifest per part de la Sindicatura que deu treballadors han rebut un complement per retribuir hores treballades en cap de setmana en actes de l'àrea d'explotació. Aquest complement no està recollit en el Conveni col·lectiu i s'estableix en annexos als contractes de treball individuals de cada treballador en els quals s'estableix el pagament inicial d'una quantitat equivalent a seixanta hores de treball per a la temporada 2014-2015, quantitat que serà revisada al final de la temporada en funció del nombre d'actes d'explotació desenvolupats. No hi ha registres de les hores realitzades i en conseqüència no s'ha pogut verificar si l'import retribuint per aquest concepte s'ajusta als annexos dels contractes laborals. D'altra banda, de l'article 37.4 del Conveni col·lectiu es desprèn que la compensació del treball en cap de setmana es pot fer de dues formes: mitjançant la compensació amb el doble de temps de descans durant els dos mesos posteriors o mitjançant l'abonament d'un complement d'adaptació horària fixat en les taules salarials, però no contempla la conversió en diners de la compensació del doble de les hores treballades en cap de setmana. Per tant, la Sindicatura considera que el complement abonat per la Fundació no s'ajusta a la normativa reguladora.*

D'aquest apartat cal distingir dos tipus de personal, el personal del servei d'explotació d'actes (2 persones) i el personal de taquilles (SAL) (6 persones actualment).

El Conveni Col·lectiu regula per a tots els col·lectius excepte per al d'Administració la compensació del treball en dies "assenyalats", com ara l'1 i 6 de gener o els dies 25 i 26 de desembre.

Per aquest motiu, i des del 9 de setembre de 2010 va establir-se pel personal del servei d'explotació d'actes (2 persones) aquesta possibilitat de compensació econòmica.

Per al personal del SAL es va establir unes compensacions individualitzades que compensen, de mutu acord, el treball de venda de localitats en aquests dies assenyalats.

En efecte, aquests imports no figuren en el Conveni Col·lectiu cosa que, si cal, es proposarà per la pròxima revisió del text.

En virtut de tot el que precedeix, es pot concloure amb total convenciment que totes les actuacions dutes a terme per part de la FGTL han estat validades pel Patronat o la Comissió Executiva, s'han ajustat a la legalitat vigent en cada moment i s'han fonamentat en decisions sempre validades pels assessors externs de la Fundació, de manera que s'ha actuat sota la plena confiança de que s'obrava, dins el marc jurídic aplicable, de la manera més beneficiosa per als interessos de l'entitat i amb l'objectiu de no provocar cap mena de perjudici a la mateixa.

Pel que fa a les recomanacions contingudes a l'apartat 3.2 del projecte d'informe, es tracta de suggeriments formulats per la Sindicatura que la FGTL es compromet a prendre en consideració i, en la mesura d'allò possible, a implementar-los a l'entitat. En concret:

1. La Fundació hauria de revisar els procediments de registre comptable, corregir tots aquells aspectes que dificulten el seguiment de les operacions i l'anàlisi dels comptes, i reforçar el control intern i el de gestió.

La Fundació agraeix la recomanació formulada per la Sindicatura i, malgrat no admetre cap manca de control intern, es compromet a millorar els instruments de seguiment i fiscalització de la seva gestió, especialment pel que fa als espais llogats, i a treballar amb els auditors per millorar el seu reflex comptable.

2. La Fundació hauria d'elaborar i aplicar unes tarifes completes que siguin aprovades per un òrgan competent i que incloguin els diversos serveis i productes oferts, així com els descomptes aplicables i establir el procediment a seguir en els casos excepcionals.

La Fundació agraeix la recomanació i es compromet a aplicar sempre les tarifes i els descomptes que hagin estat aprovats per les persones facultades a l'efecte, d'acord amb els Estatuts i els apoderaments vigents, a incloure tots els serveis i productes oferts dins els corresponents contractes i a seguir les directrius dels òrgans de govern de l'entitat.

3. La Fundació hauria de revisar els acords de mecenatge, analitzar les aportacions a rebre en el cas de patrocini en espècie, fer-ne un seguiment i control acurat (especialment de les aportacions en espècie), establir en els contractes els usos que es poden donar als espais cedits de forma gratuïta i no atorgar els beneficis del mecenatge si l'altra part no ha complert amb els seus compromisos.

La Fundació agraeix la recomanació formulada per la Sindicatura i, malgrat no admetre cap manca de control intern, es compromet a millorar els instruments de seguiment i fiscalització de la seva gestió, especialment pel que fa als acords de mecenatge, i a treballar amb els auditors per millorar el seu reflex comptable.

4. La Fundació hauria d'aprovar les taules salarials aplicables als treballadors per assistències tècniques i artístiques.

La Fundació agraeix la recomanació i es compromet a aplicar en tots els casos les taules salarials previstes als convenis col·lectius aplicables, d'acord amb els con-

tractes subscrits amb els treballadors i dins els marc jurídic laboral vigent en cada moment.

5. La Fundació i el Consorci haurien de formalitzar documentalment els lliuraments d'efectiu i establir-ne el termini de reintegrament i el tipus d'interès aplicable si escau.

La Fundació agraeix la recomanació i es compromet a implementar-la d'acord amb l'Informe Econòmic que es va presentar a la Comissió Delegada, i que aquesta i la Comissió Executiva van aprovar el 20 de juliol de 2016.

6. Les administracions públiques haurien de vetllar perquè la gestió del Teatre es desenvolupés amb el màxim respecte als principis d'economia i eficiència.

Aquest ha estat sempre l'objectiu de la Fundació i el principi informador de tots els seus actes.

En virtut de tot l'exposat,

SOL·LICITA: que tingui per presentat aquest escrit, l'admeti i, en la seva virtut, tingui per efectuades les anteriors Al·legacions i n'incorpori el seu contingut en l'Informe de la Sindicatura de Comptes de Catalunya sobre la Fundació del Gran Teatre del Liceu (Ref. núm. 18/2016-D).

Barcelona, a 25 de gener de 2018

Roger Guasch i Soler

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de l'al·legació referida a l'observació 3 s'ha modificat parcialment aquesta observació i un paràgraf de l'apartat 2.2.1, i com a conseqüència del darrer paràgraf de l'al·legació referida a l'observació 20 s'ha modificat parcialment aquesta observació i l'apartat 2.2.7.

La resta del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

